

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Фонд троянд і винограду

У столичному Українському домі відбулася презентація новоствореної благодійної організації Фонд Максима Рильського «Троянди й виноград».

Головна мета фонду — популяризація творчості поета-класика. Також оголошено про проведення I-го Всеукраїнського поетичного вернісажу під гаслом М. Рильського «Світ по-новому пізнавати, поете, обов'язок твоїй!». У складі журі вернісажу — Борис Олійник (голова), Іван

Драч, Микола Луків, Юрій Рибчинський та інші.

На презентації були присутні онуки Максима Тадейовича, кобзар Василь Нечела, народний депутат України Лесь Танюк, міністр культури і туризму Ігор Лиховий. Гостям подаровано нові видання творів Рильського, зокрема його знамениті сонети.

Чи допоможе собі й нам Європа?

Учора в Брюсселі відбулися дебати «Європейська енергетична політика і майбутня інтеграція ринку: роль України». В них взяв участь в. о. міністра економіки України Арсеній Яценюк, заступник в. о. міністра палива й енергетики Сергій Титенко та заступник в. о. міністра закордонних справ Володимир Макуха. Об'єднану Європу представляли депутати Європейського парламенту, представники Єврокомісії та ради ЄС, дипломатичних кіл, акредитованих при європейському співтоваристві, європейського бізнесу і засобів масової інформації.

Тим часом днями Туркменістан офіційно визнав неможливість прямих поставок природного газу до України. Про це заявив міністр нафтогазової промисловості й мінеральних ресурсів Туркменістану Гурбанмурад Атаєв. Сторони дотепер так і не приступили до реалізації укладеного в грудні минулого року контракту на постачання в Україну в 2006 році 40 млрд. кубометрів газу.

(Закінчення на 7-й стор.).

Інформаційна війна триває

На державний телеканал «Росія» за поширення недостовірної інформації, що зашкодила іміджу як Збройних сил України, так і держави в цілому, буде подано позов до суду. Міноборони України заявляє, що «Росія», котра раніше поширила недостовірну інформацію про нібито розташування на українській території секретних в'язниць ЦРУ, знову «ввела в оману глядацьку аудиторію на ту само тему».

Замість вибачитися за недостовірні факти, наведені в попередній програмі, і спростувати їх, один з авторів передачі поширив чергову брехню.

(Закінчення на 7-й стор.).

КОРОТКО

- Кременчуцька міськрада достроково припинила повноваження міської виборчої комісії.
- У Харкові двос підлітків "замінували" власну школу.
- Після ремонту відновлено роботу першого блока Південно-Української АЕС.
- Антимонопольний комітет оштра-

фував київських трейдерів за антиконкурентні узгоджені дії на ринку скрапленого газу.

■ Українські миротворці в Ліберії передали чотирьом дитбудинкам понад 2,5 тонни продуктів харчування.

■ Молокопереробному підприємству "Балтський молочноконсервний комбінат дитячих продуктів" дозволено експорт продукції до Росії.

«...І намалюю з ними сім'ю, про яку вони мріють»

Учора справив новосілля перший на київському Печерську будинок сімейного типу для дітей-сиріт. Райдержадміністрація надала їй відремонтувала для нього шість кімнат з вітальною на першому поверсі звичайного житлового будинку. Господинею в цьому домі буде Ірина Гаврилюк, яка викладає образотворче мистецтво у школі, а згодом працюватиме професійною мамою. Цілодобово і понаднормово. За це держава платитиме їй 35 відсотків від тих 900 гривень, які надає на утримання кожного вихованця дитбудинку. «Чоловік продовжуватиме працювати — і на роботі, і вдома», — каже Ірина.

(Закінчення на 6-й стор.).

На знімку: 11-річна Саша Гаврилюк у майстерні.

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

БОРГИ ТА АВАНСИ

У Києві розпочався XVI Міжнародний фестиваль «Музичні прем'єри сезону»

Фото з архіву агентства «Прес-КП».

Постійні учасники фестивалю — ансамбль солістів «Київська камерата» і хор ім. П. Майбороди Національної радіокомпанії.

Офіційне відкриття одного з найбільших українських фестивалів сучасної академічної музики відбулося вчора в Національній філармонії. На концерті з цієї нагоди Національний заслужений симфонічний оркестр під диригуванням Віктора Плоськини виконав твори трьох сучасних українських композиторів — Віталія Губаренка, Олексія Скрипника та Ірини Алексійчук, а також росіянина Тихона Хренникова.

Чотиричастинна Симфоніета 1960 року для струнно-

го оркестру Віталія Губаренка — це перший зрілий твір українського майстра. Та на відміну від переважної більшості наступних творів композитора-шістдесятника, його Симфоніета за життя автора так і не була виконана. З боку директора фестивалю, композитора Ігоря Щербакова, виконання майже забутих творів української музики XX століття — це свого роду намагання майже через півстоліття повертати борги, не ним взяті.

(Закінчення на 13-й стор.).

■ НОВИНИ

Потік води насоси не витримують

Теруправління Держпромгірнадзора по Луганській області перевірило готовність вузьких підприємств до приймання паводкових вод. Критичне становище, на думку фахівців, складається на шахті «Голубівська», яка в гідротехнічному відношенні є однією з найскладніших у Стахановському регіоні. Водопріплив шахти розраховано на 900—950 кубометрів на годину, а прогнозується близько 1500. Насосні агрегати всіх водовідливних комплексів підприємства працюють у граничному режимі, а необхідного резерву, який би забезпечував своєчасну заміну чи введення в експлуатацію нових насосів, нема, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Пересівання влетить у копійку

Ранніми ярими зерновими у Криму засіяно 5 тис. га із 80 тисяч, визначених під ці культури. Через негоду роботи почалися на тиждень пізніше, ніж зазвичай.

А на Дніпропетровщині підрахували,

що весняно-польові роботи коштуватимуть аграріям не менш як 1 млрд. гривень. За словами голови облради Миколи Швеця, цього року селянам треба буде засіяти яровиною 1 млн. 400 тис. гектарів. Та ще й пересіяти як мінімум 100 тис. га озимих, що загинули від морозів. Ситуація ускладнюється відстрочкою: якщо раніше пересівати починали на початку березня, то цього року за це, у кращому разі, візьмуться у квітні, повідомляють наші власні кореспонденти Віктор ХОМЕНКО та Сергій КРАВЧЕНКО.

(Продовження теми читайте на 8-й стор.).

Грип зриває уроки

З вівторка в навчальних закладах Одеси припинено заняття. Причина — підвищення рівня захворювання дітей і викладачів на гострі респіраторно-вірусні хвороби і грип. Підставою для припинення занять стало рішення комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій Одеської міськради. Уроки відновлять за окремим розпорядженням медиків, повідомляє наш власний кореспондент в Одесі В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Микола ХАРИТОНЧУК: «В районі тепер більше народжується діточок»

Читайте на 3-й стор.

МЗС акредитував 274 іноземних журналістів, які висвітлюватимуть вибори в Україні (УНІАН)

Народний депутат Георгій КРЮЧКОВ: «Під час виборної кампанії було виявлено багато проблем і не всі їх удалося розв'язати. Вони залишаються і вирішуватиме їх Рада нового скликання» (Інтерфакс-Україна)

■ ФОТОФАКТ

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у Керчі зустрівся з працівниками рибоконсервного заводу «Затока».

■ У НОМЕР

Волевиявлення під загрозою

Такого висновку після вивчення та аналізу ситуації на місцях, а також звернень громадян дійшла Уповноважений Верховної Ради з питань прав людини Ніна Карпачова. Про це йдеться у заяві українського омбудсмена: «Про загрозу конституційним правам громадян України на вільне волевиявлення під час виборів 26 березня 2006 року».

Одна з причин такого стану речей, переконана вона, — філософія українського законодавства про вибори. Від самого початку вона пронизана так званим обвинувальним ухилом відносно можливості громадян зловживати своїм виборчим правом. Фактично обрані форми боротьби з можливими зловживаннями та фальсифікаціями унеможливають реалізацію прав мільйонів громадян, переконана Ніна Карпачова.

Водночас Уповноважений Верховної Ради з питань прав людини акцентує увагу на тому, що у списках виборців допущено велику кількість помилок під час написання прізвищ, імен громадян, назв вулиць. Не вирішено питання й забезпечення виборчих прав громадян України, котрі нелегально працюють за кордоном. Для реалізації свого конституційного права трудящі-мігранти мають, як мінімум, двічі прибути до дипломатичного відомства України (віддаленість, наявність коштів ніхто не врахував). А реалізація виборчих прав осіб похилого віку, інвалідів, тяжкохворих, у тому числі і тих, хто знаходиться в лікарнях, обставлена такими формальними законодавчими нормами, які можуть призвести до трагедій. Через черги та недотримання таємності голосування, на переконання Ніни Карпачової, можливі порушення й під час волевиявлення громадян.

Уповноважений Верховної Ради з питань прав людини переконана: органи державної влади та місцевого самоврядування мають негайно здійснити рішення та ефективні заходи для забезпечення кожному громадянину конституційного права на вільне волевиявлення під час виборів 26 березня 2006 року.

■ ВИБОРИ-2006

Травми на виборчих перегонах

Активісти «Нашої України» провели біля Житомирської міської територіальної виборчої комісії символічний збір підписів з вимогою зняти з виборчих перегонів народного депутата України Віктора Развадовського, який балотується на посаду міського голови. Приводом до цієї та інших акцій став конфлікт, що відбувся після зустрічі В. Развадовського з працівниками комунального господарства міста. З'ясувати подробиці — справа слідства. А наслідки такі. Житомирянин — кандидат у депутати райради міста, брат одного з кандидатів на посаду міського голови, який знімав хід зустрічі на відеокамеру, потрапив до лікарні з травмами середньої тяжкості. Медичну допомогу було надано й одному з тих працівників міліції, котрі, «перебуваючи у відпустці», прибули до Житомира разом з народним депутатом.

***

Чи готове Закарпаття до виборів, з'ясовували на розширеному засіданні колегії облдержадміністрації. За словами в. о. заступника голови облдержадміністрації Михайла Поповича, найбільше неузгодженості та помилок у списках виборців, забезпеченням телефонними апаратами, а подекуди і з лініями

з'язку, сейфами та скриньками для голосування. На деяких дільницях для членів комісій не вистачає навіть стільців.

***

У Севастополі учасники виборчого процесу дедалі частіше звертаються до суду з позовами до ЗМІ. Зокрема, у Ленінському районному суді розглядався позов місцевого осередку Партії патріотичних сил до міського телебачення — Народного каналу. ППС звернулася до каналу з проханням виділити ефірний час, однак у НК такої можливості вже не було. Штаби спритніших партій і блоків викупили весь рекламний час (це лише 24 хвилини на добу). Проте ППС просить суд визнати відмову незаконною і віднайти час для показу агітаційних матеріалів.

***

На Дніпропетровщині наростає скандал навколо порушень передвиборної агітації Партією регіонів. Минулої п'ятниці Кіровський районний суд міста задовольнив позов обласної організації Народного руху України про зняття представників цієї партії з участі у виборах до обласної ради через підкуп виборців. Під час проведення святкових заходів, присвячених Міжнародному жіночому дню, вони разом із пода-

рунками роздавали передвиборні агітаційні матеріали. Голова дніпропетровської обласної організації ПР народний депутат Олег Царьов заявив, що рішення ґрунтується «на бажанні зняти з виборів домінуючу в області Партію регіонів».

***

За фактами порушення виборчого законодавства в Донецькій області розслідується 15 кримінальних справ. Із них три перебувають у провадженні прокуратури, решта — міліції. Про це повідомив журналістам прокурор області Олексій Баганець. Усього за час передвиборної кампанії до правоохоронних органів надійшли понад 200 повідомлень від громадян, представників партій і блоків. Як вважає прокурор, хоча партійні активісти заявляють про застосування насильства, під час перевірки заяв політичні мотиви часто не підтверджуються.

***

9 із 26 кандидатів на посаду міського голови Запоріжжя відмовилися від подальшої участі у перегонах. Коментуючи своє рішення «Голосу України», вони відзначили, що не бажають брати участь у виборах, які проводяться винятково за рахунок брудних технологій.

За повідомленнями власних кореспондентів.

■ ФОТОФАКТ

Учора відбулася зустріч Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу виборчого законодавства з представниками іноземних держав та міжнародних організацій (на знімку), офіційні спостерігачі від яких зареєстровані ЦВК для участі у виборах народних депутатів України 26 березня 2006 року.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

«Своїх» не здали

Остання сесія Закарпатської обласної ради теперішнього скликання серед низки питань розглянула зміни в обласному бюджеті, затвердила програму медикантосного забезпечення ветеранів війни на 2006—2010 роки, надала дозвіл на реорганізацію Ужгородського училища культури на коледж культури і мистецтв, прийняла рішення про створення ромського музично-драматичного театру. Але запам'ятеється вона іншим. Обласні депутати відхилили вісім подань прокурора області на притягнення до кримінальної відповідальності трьох депутатів районних, чотирьох — сільських

рад та одного сільського голови. Один з них, зловживаючи службовим становищем, давав вказівки на незаконне вирубування лісу, чим завдав шкоди державі на 25 тисяч гривень. Інші допустили свавілля у земельних питаннях, незаконно заволоділи акціями, а депутата Виноградівської райради звинувачують у хуліганстві. Оскільки місцеві ради подання прокуратури не підтримали, правоохоронці звернулися до обласної. Проте — на марне. Спрацювала подарована «слугам народу» депутатська недоторканність.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Хай владарюють мораль та інтелект

■ ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Нещодавно Голова Верховної Ради Володимир Литвин привітав читачів і авторів книги “Герої-освітяни і науковці України”.

“Вчителям і науковцям — духовним подвижникам, генераторам інтелектуального поступу і творцям новітніх наукових знань — належить почесна місія: берегти собори людських душ, об’єднати людство на засадах гуманізму, рівності й демократичних цінностей заради майбутнього. — зазначає Володимир Михайлович. — Біографії відомих учителів і вчених, вміщені в цій книзі, репрезентують героїчні освітянські лави, які ніколи не відійдуть у минуле. Покоління підкорювачів космосу і невтомних хлібодарів, мужніх захисників Вітчизни і натхненних митців, інженерів і лікарів завдячують своїми вершинними злетами мудрим наставникам і вчителям”.

Книга присвячена Героям Радянського Союзу, Героям Соціалістичної Праці та Героям України освітянсько-наукової галузі.

Як пише у своїй передмові до збірки нарисів Олексій Сай, голова Ради ветеранів БВВ МОН, заслужений працівник народної освіти, “подібне видання здійснюється вперше за 60 років після Великої Перемоги”.

Серед авторів (а їх близько ста) — Ольга Сухомлинська (розповідь про батька), Аркадій Хідекелі (про Євгена і Бориса Патонів), Анатолій Сваричевський (про партизанського командира Антона Одуху)...

Ім’я Героя України Віктора Скопенка, ректора Київського національного університету ім. Т. Шевченка, відоме не тільки в країні. Але не всі знають, що його батько Василь Федорович — Герой Радянського Союзу. Про нього, довоєного директора школи на Кіровоградщині, а під час Великої Вітчизняної полковника, командира полку, зворушливо розповів письменник, фронтовик Олександр Ковальчук.

Сторінки унікального видання прикрашають імена п’ятнадцяти жінок-геро-

їнь. Вони уособлюють мільйонне жіноцтво педагогів і науковців України. На жаль, двом із них — льотчицям Євдокії Носаль, вчительці з Миколаєва, і Марії Батраковій, вчительці з Єнакієвого, — не судилося повернутися з війни. Вони загинули смертю героїв. Героїнь Людмили Павличенко та професора Любові Малої не стало вже в мирні дні. Прославлені керівники шкіл Марія Чорнобаєва з Дніпропетровщини, Євгенія Касьяненко із Сумщини, Євгенія Любомська з Черкас, Галина Глущенко та Надія Онацька з Києва, Галина Нестеренко з Рівненщини майже півстоліття знані в Україні та за її межами, їхні імена стали легендою.

“З повоєнних шкіл-інтернатів, очолюваних багатьма з них, мов з пташиного гнізда, на змужнілих крилах випорхували у світ їхні вихованці, навчені і виховані, чесні і працьовиті”, — констатує Олексій Сай.

Як, до речі, і герой нарису Петро Тронько — обдарована, мудра людина, яка розпочала свій трудовий шлях директором дитбудинку і досягла рівня керівника державного масштабу.

26-томне видання “Історії міст і сіл України”, створений з його ініціативи Музей народної архітектури та побуту просто неба, його подвижницька діяльність — це тільки віхи невтомної багаторічної праці на благо Вітчизни.

Вихід у світ книги про Героїв-освітян і науковців — знакова подія, вважає Олексій Сай. Вона повинна плідно і масштабно працювати, дійти до кожної школи, вузу, закладів науки.

“Нехай же синівське почуття вдячності перед ними — істинними Героями — надихає сучасне й майбутнє покоління на утвердження в Україні суспільства знань, влади моралі та інтелекту, вселила правди і добра”, — побажав у своєму вітанні глава парламенту Володимир Литвин.

Якщо нинішнє і майбутнє покоління сприймуть подвиги героїв книжки щиро, усім серцем і душею — Герої житимуть у віках...

Іван ЦІЛЯШ.

ПОСТАНОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Про внесення змін до складу окружних виборчих комісій, затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 24 січня 2006 року № 259 «Про утворення окружних виборчих комісій територіальних виборчих округів з виборів народних депутатів України 26 березня 2006 року»

Розглянувши особисті заяви про дострокове складення повноважень членів окружних виборчих комісій, подання політичних партій, виборчих блоків політичних партій - суб’єктів виборчого процесу про відкликання членів окружних виборчих комісій та подання кандидатур для включення їх до складу окружних виборчих комісій замість вибулих, відповідно до частини третьої статті 13, частин першої-третьої, дев’ятої-одинадцятої статті 27, пунктів 2, 14 частини другої статті 30, частин третьої, четвертої, сьомої, дев’ятої статті 37 Закону України «Про вибори народних депутатів України», керуючись статтями 12, 13, пунктами 1-3 статті 19 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Припинити достроково повноваження таких членів окружних виборчих комісій:

територіальний виборчий округ № 64 (Житомирська область):
Покко Ірина Сергіївна, 1984 року народження, освіта базова вища, проживає в місті Житомирі - від Блоку «Патріоти України» (у зв’язку з відкликанням цим блоком);

територіальний виборчий округ № 114 (Львівська область):
Нагірний Андрій Ярославович, 1976 року народження, освіта вища, проживає в селі Соколіньки Пустомитівського району Львівської області - від «Блоку Юлії Тимошенко» (у зв’язку з особистою заявою);

територіальний виборчий округ № 115 (Львівська область):
Вашук Адам Андрійович, 1951 року народження, освіта вища, проживає в місті Золочів Львівської області - від партії «Єдина Україна» (у зв’язку з особистою заявою);

Недзельська Наталія Іванівна, 1948 року народження, освіта базова вища, проживає в місті Золочів Львівської

області - від Комуністичної партії України (у зв’язку з особистою заявою);

територіальний виборчий округ № 120 (Львівська область):

Леуш Сергій Михайлович, 1976 року народження, освіта середня, проживає в селищі Шегині Мостиського району Львівської області - від Партії регіонів (у зв’язку з відкликанням цією партією);

територіальний виборчий округ № 139 (Одеська область):

Корсіков Микола Валентинович, 1958 року народження, освіта вища, проживає в місті Білгород-Дністровський Одеської області - від Політичної партії «Партія екологічного порятунку «ЕКО+25%» (у зв’язку з відкликанням цією партією);

територіальний виборчий округ № 148 (Полтавська область):

Дондиш Володимир Володимирович, 1972 року народження, освіта базова вища, проживає в місті Полтаві - від Політичної партії «Партія екологічного порятунку «ЕКО+25%» (у зв’язку з відкликанням цією партією);

територіальний виборчий округ № 150 (Полтавська область):

Виришева Ірина Володимирівна, 1963 року народження, освіта середня, проживає в місті Полтаві - від Політичної партії «Партія екологічного порятунку «ЕКО+25%» (у зв’язку з відкликанням цією партією);

територіальний виборчий округ № 157 (Рівненська область):

Громницький Вадим Володимирович, заступник голови окружної виборчої комісії, 1951 року народження, освіта вища, проживає в місті Сарни Рівненської області - від «Виборчого блоку «Євген Марчук - «Єдність» (у зв’язку з відкликанням цим блоком);

територіальний виборчий округ № 159 (Сумська область):

Барсукова Оксана Євгенівна, 1970 року народження, освіта вища, прожи-

ває в місті Сумах - від Партії регіонів (у зв’язку з відкликанням цією партією);

територіальний виборчий округ № 187 (Херсонська область):

Якущенко Алла Олексіївна, 1941 року народження, освіта вища, проживає в місті Цюрупинськ Херсонської області - від Народної партії (у зв’язку з відкликанням цією партією).

2. Включити до складу окружних виборчих комісій таких осіб:

територіальний виборчий округ № 120 (Львівська область):

Кореньовський Степан Романович, 1986 року народження, освіта базова вища, проживає в місті Дрогобич Львівської області — від Партії регіонів;

територіальний виборчий округ № 157 (Рівненська область):

Левчук Іванна Миколаївна, 1982 року народження, освіта вища, проживає в місті Сарни Рівненської області - від «Виборчого блоку «Євген Марчук - «Єдність», призначивши її заступником голови комісії;

територіальний виборчий округ № 187 (Херсонська область):

Мельниченко Ольга Вікторівна, 1981 року народження, освіта вища, проживає в місті Цюрупинськ Херсонської області - від Народної партії.

3. Цю постанову надіслати відповідним окружним виборчим комісіям для інформування виборців у територіальних виборчих округах.

4. Опублікувати цю постанову в газетях «Голос України» та «Урядовий кур’єр», а відповідні витяги з цієї постанови - у регіональних друкованих засобах масової інформації.

**Голова
Центральної виборчої комісії
Я. ДАВІДОВИЧ.**

м. Київ, 19 березня 2006 року.
№ 1022.

Микола ХАРИТОНЧУК: «У районі тепер більше народжується діточок»

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Спілкування з головою Шевченківської районної у м. Києві ради та державної адміністрації Миколою Харитончуком перекоує, що у його словах і діях відчувасться справжня турбота про центральний район столиці та його мешканців. Наша розмова — про сьогоднішнє і перспективи Шевченківського району.

— Ще на початку нашої діяльності в об’єднаному районі, тобто у 2002 році, ми розробили в кожній галузі довгострокові програми, розраховані на чотири й більше років, — говорить Микола Харитончук. — Частина з них продубльована відповідно до міських та загальнодержавних. Такі, як «Здоров’я киян», «Діти України», «Школа», «Столиця освіта. Шевченківський район 2002—2005 роки», «Твій дім, твоє подвір’я», «Ліфт», «Фасад», «Покрівля» тощо. Серед довгострокових — «Програма розвитку туризму в Шевченківському районі до 2010 року», Програма розвитку фізичної культури та спорту за місцем проживання та в місцях масового відпочинку, поліпшення харчування дітей, розвитку шкіл-інтернатів тощо. Вже самі назви свідчать про їх призначення і спрямованість.

Прийняття другого етапу Програми «Комплексного розвитку шкіл-інтернатів Шевченківського району у м. Києва на 2006—2008 роки» було обумовлено тим, що у нашому районі, єдиному в столиці, функціонує чотири школи-інтернати, в яких навчається 849 учнів. Це діти, позбавлені батьківського піклування, та сироти, про яких ми турбуємося і забезпечуємо всім необхідним: від одягу до комп’ютерів, дбаємо про їхнє виховання, відпочинок, про опанування професією, працевлаштування тощо. Торік, зокрема на потреби шкіл-інтернатів, у бюджеті було передбачено майже 5 млн. грн., а було витрачено майже 8,5 млн. грн. За ці кошти в інтернатах було виконано ремонти приміщень, придбано меблі та обладнання, оздоровлено вихованців.

— **Які глобальні проблеми району вдалося розв’язати за цей період?**
— У кожній сфері життєдіяльності району зроблено чимало. Серед найголовніших — ми зберегли наявну та примножили мережу освітніх та медичних установ, зміцнили їх матеріально-технічну базу. Освітня галузь, приміром, цілком забезпечує пот-

реби юних мешканців району в освіті, починаючи з дошкільного віку. Серед дошкільних навчальних закладів є такі, де діти з раннього віку вивчають іноземні мови, розвивають свої природні здібності. Більш як чотири тисячі учнів загальноосвітніх шкіл навчаються в 167 профільних класах. У районі працює філія Київського територіального відділення Малої академії наук. Учні здобувають призові місця в різних конкурсах та олімпіадах. Ми підтримуємо матеріально вчителів і талановиту молоддь, виділяючи їм щорічні стипендії.

Думаю, найвищою оцінкою для нас є те, що в районі тепер більше народжується діточок. Тому в дошкільних закладах плануємо відкрити додатково ще сім груп. А це вже свідчить про те, що у нас росте надійна зміна.

Так само ґрунтовно ми підійшли до вирішення проблемних питань наших медичних закладів. Ця галузь потребує постійного оновлення та

модернізації, підвищення якості надання послуг. За останні роки ми реконструювали шість поліклінік. Зокрема, фізіотерапевтичний корпус Центральної районної поліклініки на Саксаганського, 100, ендокринологічне відділення дитячої клінічної лікарні №6. Нещодавно здали в експлуатацію першу чергу реконструкції Центральної районної дитячої поліклініки по вул. Комінтерну, 2—4.

На часі — завершення реконструкції поліклініки по Зоологічній, 3. До того ж усі реконструйовані медичні заклади забезпечено новітнім обладнанням та меблями.

— **Ви не раз наголошували, що Програма соціально-економічного та культурного розвитку району має соціальне спрямування. В яких напрямках діяльності це найвідчутніше?**

— Відремонтовані будинки, поліклініки, лікарні, школи, дитсадки, вчасно виплачена пенсія, допомога, заробітна плата, створено нові робочі місця, розширено сфери послуг та торгівлі, підтримано вітчизняного виробника та створено умови для реалізації його товарів населенню — усе це і є турбота про соціальне благополуччя мешканців району. Не кажучи вже

про витрати на соціальний захист малозахищених верств населення. А вони, слід сказати, всебічно обігріті нашою турботою.

Виконання щорічної програми «Турбота», як і сама опіка ветеранів та людей похилого віку, малозахищених та пільгових категорій населення району, — на першому місці. З кожним роком видатки на реалізацію цієї програми зростають. Якщо, приміром, у 2002 році вони сягали мільйона гривень, то на нинішній становлять більше п’яти мільйонів.

Ці кошти йдуть на матеріальну допомогу, безоплатне медичне та побутове обслуговування ветеранів, підтримку багатодітних та громадських організацій. Два територіальні та медико-соціальні центри надають усіляку підтримку більш як шести тисячам одиноких престарілих громадян. Майже півтори тисячі обслуговують на дому соціальні працівники.

— **Назвіть, будь ласка, основні пріоритети Програми соціально-економічного та культурного розвитку району на нинішній рік.**

— Як і в попередні роки, спрямовуватимемо свою діяльність на підтримку урядової політики та її складових. А це, зокрема, забезпечення зайнятості населення, погашення наявної та недопущення в майбутньому заборгованості з виплати пенсій, зарплати та інших виплат, підтримка та розвиток підприємництва, малого та середнього бізнесу, вітчизняного виробника, розвиток та впровадження новітніх технологій тощо.

За прогнозами, видатки цього року мають збільшитися на третину від попереднього. Їх буде рівномірно розподілено по галузях. Так, на 39 відсотків зростуть видатки на освіту. У 25 млн. грн. визначено видатки на комунальне та понад 32 мільйони на житлове господарство району, 17 мільйонів плануємо витратити на утримання доріг. Більше мільйона гривень передбачено на оздоровлення дітей. До речі, цей процес уже розпочався в районі. Нещодавно на сесії ми заслуховували плани з оздоровлення юних шевченківців у 2006 році. Нині ведеться опитування та визначення потреби в оздоровленні, йдуть переговори з оздоровчими закладами для укладання угод. Передбачено й підготовку наших районних баз відпочинку в Закарпатті та Київській області до прийому відпочиваль-

ників, а також влаштування оздоровчих таборів при школах. Любителі мандрів уже розробляють свої туристичні маршрути.

— **Микола Васильовичу, щосереди ви веде особистий прийом громадян. З чим найчастіше звертаються до вас люди? Як вирішуються їхні питання?**

— Найбільше люди потерпають від житлово-комунальних проблем. Мешканців турбує санітарний стан квартир, під’їздів, благоустрій дворів, якість надаваних послуг тощо. З цим і йдуть на прийом. Під час прийому присутні мої заступники та керівники структурних підрозділів, начальники житлово-комунальних служб та ЖЕКів. Це дає змогу оперативно одразу розв’язувати наболілі проблеми.

Багатох турбують і квартирні питання. Ми майже не споруджуємо власного житла, тож квартирна черга рухається повільніше, ніж того хотілося б. Але в найближчих планах — спорудження двох будинків за дольової участі районного бюджету, де більш як 26 тисяч квадратних метрів житла дістанеться району. Тож вирішались питання забезпечення житлом пільговиків, працівників бюджетної сфери.

— **Ви завжди берете участь у численних заходах, які відбуваються в районі та столиці, вітаєте усіх з ювілеями та знаменними датами, а ветерани особисто. Знаю, на ваше ім’я надходить чимало листів зі словами вдячності...**

— Я завжди із задоволенням спілкуюся з людьми: і з малятими дошкільними закладів, школярами, студентами, і з ветеранами, заслуженими людьми району. Привітати особисто з ювілеєм чи віхити з ветеранами на місце воєнних дій, поспілкуватися з ними та послухати спогади про фронтові роки — для мене особливе задоволення. Я не перестаю повторювати, що ми у вічному боргу перед ними. Тому роблю все, що в моїх силах, аби полегшити їхню старість.

— **Звісно, робота поглинає більшість вашого часу. Як ви відпочиваєте з сім’єю? Чим полюбаєтеся займатися у вільний час?**

— З дружиною Ганною Василівною ми в парі з 1977 року, тобто в наступному — вже святкуватимемо 30-річний ювілей подружнього життя. Син Віталій живе окремо зі своєю сім’єю, росте онук Миколка. Спілкуватися з ним, відповідати на численні запитання чи гаяти у футбол, — це велике задоволення для мене. Донька Яна навчається в одинадцятому класі.

Радію, коли вдається вирватися на відпочинок усією сім’єю. Люблю бувати з моїми рідними на природі, дихати свіжим повітрям, милуватися чудовими краєвидами. Вони у нашому краї такі чудові... Полюблюю й рибалити, полювати, але не буду здобуття «здобичі». Бо що може бути корисніше за здоровий активний відпочинок...

— **Дякую за розмову!**

**Розмову веде
Надія СУХОДОЛЬСЬКА.**

Відкритий лист до Президента України

Пане Президенте!

Я, як громадянин України, народний депутат, голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, хочу звернути Вашу увагу та отримати пояснення і відповідне реагування стосовно негативних обставин, які склалися у сфері соціального захисту громадян.

За останній рік в Україні відбулися значні негативні перетворення в політичній, економічній, кадровій, а найголовніше — соціальній сфері. З приводу цих змін всім нам вдавалося почути різні коментарі, різних політичних сил, різних точок зору та різних чинників, які впливали на відповідні процеси.

Але потрібно визнати, що парламентський Комітет з питань соціальної політики та праці є рентгеном соціального становища всієї української громади, оскільки численні листи, звернення, скарги, в яких, на жаль, кричущий голос про допомогу відображає реальний стан суспільства та впливу на нього органів виконавчої влади. Сьогодні цей голос громадськості найбільше лунає із сфери соціального страхування.

Із зміною політичного устрою в країні відбулася кадрова зміна, головні фігуранти якої почали все змінювати, не озираючись навколо та категорично відкидаючи напрацьований десятиліттями досвід поколінь.

Першим необдуманим та бездарним кроком члена Вашої команди — нового (бувшого) міністра праці та соціальної політики В. А. Кириленка — стало проведення тендера в березні минулого року на закупівлю путівок для інвалідів-спинальних, в результаті чого інваліди загального захворювання, інваліди дитинства, інваліди війни міст Харкова, Дніпропетровська, Луганська, Донецька були позбавлені можливості оздоровлюватися в своєму регіоні, у високоякісному оздоровчому закладі. В Україні є два спеціалізовані санаторії для лікування інвалідів з ушкодженням спинного мозку — це санаторій «Слов'янський» у місті Слов'янськ і санаторій ім. М. Н. Бурденка у місті Саки. Під час проведення тендера додаткову заявку на участь у торгах подав військовий санаторій ім. М. І. Пирогова (м. Саки), який навмисно занижив ціну і, як результат, став переможцем торгів, отримавши заявку на придбання у нього 1500 путівок на рік. Як відомо комітету, та за інформацією інвалідів, які перебували на лікуванні у зазначеному закладі, цей санаторій загального профілю для лікування військовослужбовців із захворюваннями органів руху, нервової системи. У ньому одне відділення на 50 ліжок пристосували для лікування інвалідів-спинальних. Водночас у санаторії відсутні умови для перебування вказаної категорії хворих (відсутні пантуси, підйомники, інші засоби). Найголовніше те, що за підрахунками, в цьому санаторії можна пролікувати лише 405 хворих на рік, а замовлення одержано на півтори тисячі. Наразі санаторій «Слов'янський» отримав 350 путівок, при тому, що його потужність на лікування 1700 інвалідів з ушкодженням спинного мозку на рік. Сотні інвалідів у 2005 році не отримали відповідного лікування і стали заручниками протекціонізму, непрофесійності, лобіювання і комерційних змов нової «прозорої» влади.

Чи не простежується у такому розподілі путівок під керівництвом бувшого міністра, а сьогодні в. о. віце-прем'єр-міністра України В. А. Кириленка недбалість, зловживання службовим становищем та корупція?

Такі кроки і намагання перекроїти все, встановити особисті правила існування позначилися протизаконним втручанням урядової сторони у діяльність Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне со-

ціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» управління ним здійснюється представниками держави, профспілок та роботодавців у рівній кількості та на рівних правах.

Але сьогодні вже із впевненістю можна сказати, що демократія, проголошена новою «помаранчевою» владою, застосовується вибірково, тільки в тих випадках, коли це потрібно їй самій.

Прикладом цього є такі факти, в яких переконалася вся країна.

15 квітня 2005 року на засіданні правління Фонду було намагається змінити його бюджет у зв'язку із збільшенням розміру одноразової допомоги при народженні дитини до 8,5 тис. грн. Дефіцит Фонду з виплати одноразової допомоги становив 700 млн. грн. Під час розгляду цього питання саме за наполяганням урядової сторони та безпосередньо на той час міністра праці та соціальної політики В. А. Кириленка порушувалося законодавство. Зокрема, доцільність зміни бюджету не виносилася на обговорення членів комісії Фонду, які мали дати фахову оцінку запропонованим пропозиціям, повністю ігнорувалася позиція найманих працівників.

Результатом цього засідання, за наполяганням В. А. Кириленка, стало скорочення витраток на оздоровчі заходи застрахованих осіб та членів їх сімей на 130 млн. грн., зменшення витрат на допомогу з тимчасової непрацездатності (лікарняним) на 85,9 млн. грн., вперше за всю історію соціального страхування скасовано безоплатні путівки на підприємствах, без додаткового фінансування залишилася соціальні комісії на підприємствах. В цьому разі виплата одноразової допомоги при народженні дитини у розмірі 8,5 тис. грн. для одних громадян вирішувалася за рахунок інших осіб, а не за рахунок держави. Крім того, порушено саму суть цієї допомоги, оскільки першу суму виплачують у розмірі 3400 грн., а іншу частину — протягом року. У законодавстві чітко сказано, що це одноразова допомога при народженні дитини і надаватися вона повинна одразу.

Більше того, Кабінет Міністрів України пішов на узаконену крадіжку із Фонду коштів застрахованих осіб. 25 серпня 2005 року уряд прийняв постанову за № 824, якою затверджено Порядок відшкодування витрат Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності на виплату допомоги при народженні дитини, який діаметрально протилежно відрізняється від того, який погоджувався 17 квітня зі сторонами соціального партнерства, тобто Кабінет Міністрів України проігнорував домовленості та одноособово встановив правила.

У новому вигляді звітів, які подає Фонд до Міністерства праці та соціальної політики, на відшкодування витрат на виплату одноразової допомоги при народженні дитини, неможливо вичлентити нестачу коштів саме з виплати цієї допомоги. В результаті цього Фонд не зможе довести запропоновану формою звітності, що нестача коштів виникла саме за статтею «допомога при народженні дитини». Сьогодні є яскравий приклад цього: передбачені в Державному бюджеті України на 2005 рік для Фонду 158 млн. грн. не перераховані, тобто державою вкрадено у людей кошти.

Також безпardonне та злочинне втручання держави у роботу Фонду, а саме на той час міністра В. А. Кириленка та його заступника і одночасно голови правління Фонду О. В. Гарячий у червні минулого року стало результатом неспроможності збалансувати бюджет Фонду, що призвело до критичного становища оздоровлення дітей в літній період 2005 року. Численні звернення профспілок, керівників підприємств та громадськості спонукали комітет втрутитися у цю ситуацію. Виконавчою дирекцією Фонду все-таки

було підготовлено листа, який передбачав збереження дитячого оздоровлення відповідно до затверджених раніше постанов.

Наступним кроком виконавчої дирекції та правління Фонду із втручанням уряду була постанова Фонду № 89 від 26.07.05 р., якою ліквідовано позашкільне обслуговування в частині забезпечення новорічними подарунками. Така непрофесійність та нехтування соціальним діалогом обурили всю громадськість і призвели до соціальної напруженості, що змусило Кабінет Міністрів України в терміновому порядку останнього місяця 2005 року своїм розпорядженням залагоджувати питання.

Тому хочеться запитати: «Де Ваша справедливість, обіцяна на Майдані?», «Де виконання програми «Десять кроків назустріч людям», одним із пунктів якої передбачалося: «Змусити владу працювати на людей, повести рішучу боротьбу з корупцією?»

Натомість ми отримали безконтрольність та безвідповідальність дій влади.

Одним із прикладів цього є призначення 26.07.2005 р. правлінням Фонду директора виконавчої дирекції Фонду А. М. Мішенка із порушенням вимоги п.5.2 статуту Фонду, де передбачено, що призначатися на цю посаду повинна особа, яка має не менш як п'ять років стажу практичної роботи в сфері соціальних питань. Варто зазначити, що новопризначений директор зовсім не має досвіду роботи у соціальній сфері, оскільки не працював у ній, до того ж за освітою він географ. Це сталося завдяки безпринципності більшості членів правління, протекціоністській політиці органу державного нагляду в особі колишнього міністра праці та соціальної політики В. А. Кириленка, який безпосередньо був присутній на засіданні правління Фонду, представляв та наполегливо рекомендував погодити кандидатуру А. М. Мішенка на посаду директора виконавчої дирекції. В подальшому це призвело до нехтування директором виконавчої дирекції Фонду принципів добору та розстановки кадрів, відповідно до кваліфікаційних вимог, визначених посадовими інструкціями працівників та положеннями про управління та відділи виконавчої дирекції Фонду, що підтверджується наочні фактами всездозволеності, маніпуляцій посадами, прийняття на роботу працівників за ознаками спільного навчання, земляцтва тощо.

Зокрема, системність втручання в соціальне страхування і обману з кожним місяцем набирали оберти.

І якщо ми звикли слухати неогрунтовані обвинувачення від нової влади про крадіжки старої, то обмеження у лікуванні — пряма вказівка економити на здоров'ї громадян, вперше за всі часи зустрічається в офіційних документах вищого органу виконавчої влади — Кабінету Міністрів України.

Таким документом є Постанова уряду № 999 від 5 жовтня 2005 року «Про особливості закупівлі Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності санаторно-курортних послуг на 2006 рік», де встановлено граничні ціни на путівки, що грубо порушує статтю 49 Конституції України — на ефективне лікування громадян, та є прямим протизаконним втручанням у роботу самоврядного Фонду.

Зазначеною постановою уряд одноосібно встановлює замовника закупівлі санаторно-курортних послуг в особі Фонду соціального страхування, учасників, предмет закупівлі, процедуру подачі тендерних пропозицій, терміни їх розкриття та подальший механізм здійснення закупівлі. В цьому разі постає запитання: «Чому уряд не зважає на Закон України «Про закупівлю товарів, робіт та послуг за державні кошти», а здійснює «ручне» управління? Де демократія? Де врахування інтересів громадян? Де прозорість влади?

Така brutальна політика у сфері соціального страхування не могла не позначитися на роботі Фонду і, як наслідок, на страховальниках та застрахованих особах. Численні звернення почали надходити до Комітету з питань соціальної політики та праці, в

яких громадяни України, народні депутати, депутати місцевих рад, профспілкові організації, керівники оздоровчих закладів, науковці у сфері медицини висловлювали стурбованість та незадоволення стосовно надання санаторно-курортних послуг на 2006 рік.

Реагуючи на них, комітет 11 січня 2006 року порушив це питання на своєму засіданні і за результатами обговорення прийняв рішення здійснити парламентський контроль за діяльністю Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Комісією у складі народних депутатів України: голови підкомітету з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування та соціального партнерства Л. І. Давидової, голови підкомітету з питань праці, зайнятості та заробітної плати О. М. Стояна, голови підкомітету з питань соціальних гарантій, рівня життя та повернення заощаджень громадян О. В. Бондарчука, представників Міністерства економіки, Міністерства охорони здоров'я України, Рахункової палати, Тендерної палати України, Федерації профспілок та Федерації роботодавців України, здійснено відповідний контроль.

Комітет зазначає про перешкоджання в роботі комісії з боку директора виконавчої дирекції Фонду А. М. Мішенка та зухвалу поведінку працівників виконавчої дирекції. Робота народних депутатів та членів комісії значно ускладнювалася та навмисно затягувалася, оскільки працівники дирекції зволікали з наданням документів, були безпосередньо присутні біля них та слідували, щоб народний депутат також був біля документів. За потреби роботи народних депутатів в інших приміщеннях виконавчої дирекції Фонду матеріали або не надавалися взагалі, або припинялося їх вивчення, що спричиняло значні затримки в роботі.

17 січня, коли члени комісії перебували у кабінеті директора виконавчої дирекції А. М. Мішенка та пояснювали повноваження Комітету Верховної Ради України стосовно перевірки, близько 15-ї години 20 хвилин пролунав дзвінок в. о. віце-прем'єр-міністра України В. А. Кириленка по мобільному телефону до А. М. Мішенка. Під час розмови директор виконавчої дирекції порушив питання правочинності парламентського контролю та діяльності уповноважених осіб. При цьому А. М. Мішенко увімкнув гучний зв'язок у телефоні і розмову чули всі присутні в кабінеті. На його запитання В. А. Кириленко відповів, що правочинність парламентського контролю не визначена, це питання повинні з'ясувати юристи, а на цей час воно залишається відкритим, тому надання матеріалів припинити. Також в. о. віце-прем'єр-міністра зауважив, щоб А. М. Мішенко не мав звички вмикати гучний зв'язок телефону, коли він з ним розмовляє (на зазначені події складено доповідну записку членів комісії).

У цьому разі загдується обіцянки нового керівництва держави про припинення та заборони «телефонного права», які не діють у нашій державі і є просто обманом! Такого нахабства та відкритого зловживання службовим становищем органами виконавчої влади не було в Україні з часів її незалежності.

Незважаючи на перешкоди, під час проведення перевірки діяльності Фонду в межах парламентського контролю досліджено та вивчено питання, які заслухано на розширеному засіданні комітету 8 лютого 2006 року, де були присутні представники сторін соціального партнерства, центральних органів виконавчої влади, правління, виконавчої дирекції Фонду, голови правління та директори виконавчих дирекцій відділень Фонду, директори та головні лікарі оздоровчих закладів та інші особи.

Роботу Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності з виконання законів України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» та «Про закупівлю товарів, робіт та послуг

за державні кошти» визнано незадовільною, що відображено у рішенні комітету від 08.02.06 р.

Під час організації проведення тендера із закупівлі санаторно-курортних послуг для застрахованих осіб, на порушення базового закону, ігнорувались і не враховувались регіональні програми відділень Фонду із оздоровлення.

За п'ять місяців роботи А. М. Мішенко сім разів змінював склад тендерного комітету. В жовтні 2005 року стався взагалі безпрецедентний випадок за всі роки існування Фонду — зі складу тендерного комітету за його наказом виведено заступника голови правління Фонду, делегованого стороною роботодавців, Д. Ю. Третякова, якого було введено до складу тендерного комітету постановою правління Фонду.

Наказом директора виконавчої дирекції А. М. Мішенка до складу тендерного комітету включено нових працівників дирекції — його друзів, які не мають досвіду роботи у Фонді, не обізнані зі специфікою організації санаторно-курортного лікування, а виводились зі складу комітету досвідчені спеціалісти. Унаслідок цього за формальними ознаками, тобто тільки за головним показником — найнижча ціна путівки, ними відмовлено на 2006 рік в закупівлі путівок до реабілітаційних відділень санаторіїв для вагітних жінок, хворих, які перенесли інфаркт та інсульт, у санаторіях «Жовтень» (Конча-Заспа), «Перемога», «Україна» (Ворзель) та інших.

Виконавчим директором та його працівниками, які є членами тендерного комітету, знехтувано постановою правління Фонду, якою встановлено граничну ціну для закупівлі путівок до оздоровниць Криму. В результаті тендер виграла нікому невідомі санаторії з областей України, що поставили меншу ціну. Єдиний в Україні дитячий курорт Євпаторія, що має державний статус, буде заповнений лише наполовину. Це стосується також знаних за межами України санаторіїв курортів Криму Сак, Трускавця, Хмільника, Слов'янська та інших. Викинута за межі тендера Київська міська бальнеолікарня, яка має статус санаторного закладу, послугами якої користуються тисячі киян, клінічний санаторій «Жовтень» у місті Києві та багато інших фахових оздоровчих закладів.

Дирекція Фонду, розглядаючи підсумки тендера, відмовилась від процедури погодження кількості путівок на 2006 рік з робочими органами Фонду та страховальниками в розрізі санаторно-курортних закладів, проігноровано заявки страховальників та застрахованих осіб.

Усе це призвело до зриву оздоровлення десятків тисяч застрахованих осіб в І кварталі 2006 року та поставило під загрозу життя тисячі хворих, які після перенесених операцій з 1 січня 2006 року не забезпечені реабілітаційним лікуванням. Така робота фонду соціального страхування сьогодні приносить перші негативні результати. Значна кількість громадян відмовляються від санаторно-курортних закладів, які примусово пропонує виконавча дирекція Фонду. За січень 2006 року 40 хворих з інфарктом міокарда та після операцій на серці з інституту імені Стражеска виписані віддому, а не в реабілітаційне відділення санаторію в місті Києві, що може призвести до летальних наслідків.

За висновками Міністерства економіки та Тендерної палати України, всупереч вимогам Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», процедура закупівель послуг санаторно-курортних закладів проводилась непрозоро та з численними порушеннями. Загалом на участь у торгах надійшли тендерні пропозиції від 186 учасників, з яких 120 були визнані переможцями.

Певіркою встановлено, що замовником неправомірно було визначено переможців 108 учасників, оскільки їх тендерні пропозиції не відповідали вимогам тендерної документації або були вчинені дії, внаслідок яких тендера пропозиція підлягала відхиленню.

Окрім того, значні зловживання було виявлено в кадровій політиці: протягом другого півріччя

2005 року прийнято на роботу до виконавчої дирекції Фонду 19 осіб, звільнено з роботи 13 осіб, фахівців (з них дві особи — обслуговуючий персонал).

Слід зазначити, що із 17 осіб, яким було запропоновано роботу у виконавчій дирекції Фонду як фахівцям, жодна не мала будь-якого досвіду стосовно специфіки завдань, покладених на Фонд, більшість із них за освітою географи.

За результатами перевірки встановлено, що у виконавчій дирекції знівельовано та доведено до абсурду принципи встановлення надбавок та доплат, які закладені в Положенні про умови оплати та стимулювання праці працівників Фонду (постанова правління Фонду від 25.12.2003 р. № 127).

Майже всім працівникам, яких прийнято на роботу до виконавчої дирекції, директором А. М. Міщенком в наказах про зарахування одразу встановлюється надбавка за особливий характер роботи, інтенсивність праці та високі досягнення у праці. Виплачується матеріальна допомога на вирішення соціально-побутових питань, необґрунтовано запроваджується доплата працівникам за виконання особливо важливої роботи, що вказує на опікування своїм оточенням.

Фонд оплати праці працівників дирекції розглядається директором виконавчої дирекції Фонду А. М. Міщенком як власна кишеня.

За даними Рахункової палати, за період з червня по грудень 2005 року у зв'язку з розірванням договорів з банками, відповідно до постанови правління Фонду від 02.06.05 р. № 57, бюджет Фонду

розрахунково недоотримав доходів у сумі 6050,7 тис. грн.

Під час вивчення руху коштів по балансовому рахунку господарської діяльності виконавчої дирекції Фонду було виявлено фінансові порушення за два останні місяці 2005 року на загальну суму 331770 грн. з яких:

29970 грн. перераховано платіжним дорученням юридичній фірмі за надання юридичних послуг, без акта виконаних робіт, хоча у виконавчій дирекції Фонду є юридичне управління;

2000 грн. перераховано платіжним дорученням Міжнародному Науково-навчальному центру інформаційних технологій за розгляд питання відповідності технічних параметрів обладнання та можливість його використання, без акта виконаних робіт;

на 299800 грн. укладено договір з приватною фірмою на закриття склом 19 балконів. Двома платіжними дорученнями було перераховано кошти, підписано акт виконаних робіт, тоді як на 6-му поверсі навіть половину робіт не виконано, що засвідчено комісією, на інших поверхах не закінчено оздоблювальні роботи. Аналогічно, як в в попередніх випадках, вартість цих робіт штучно розрахована до суми 300 тис. грн., для того, щоб не проводити тендер.

Директором виконавчої дирекції Фонду А. М. Міщенком за відсутності будь-яких об'єктивних підстав було укладено трудові договори (трудові угоди), складено акти з приймання-здачі вказаних робіт з майбутніми працівниками виконавчої дирекції Фонду, але реально переконалися у проведен-

ні цих робіт немає можливості, бо відсутні належно оформлені документи. Витрачання страхових коштів є свідомим зловживанням з боку А. М. Міщенка як посадової особи.

Звертає на себе увагу особиста нескромність директора виконавчої дирекції Фонду, який встановлює собі підвищений розмір премії та матеріальної допомоги (за погодженням лише з головою правління Фонду Л. С. Сачковим, що є порушенням Положення про умови оплати та стимулювання праці працівників Фонду — постанова правління Фонду від 25.12.2003 р. № 127). Тільки за грудень 2005 року А. М. Міщенку було нараховано заробітної плати, премії та матеріальної допомоги в сумі 18711 грн.

Крім цього, платіжним дорученням від 29 грудня 2005 року № 1531 перераховано 12131,74 грн. за диски легкосплавні (1 шт. коштує 991,3 грн. — без ПДВ) та автомобільну навігацію, які встановлено на автомобіль «Шкода», що його обслуговує як директора.

Усі перераховані вище зловживання є лише айсбергом тих порушень, які було виявлено під час здійснення парламентського контролю. В цьому разі необхідно зазначити, що відповідний контроль керівники центральних органів виконавчої влади, зокрема в. о. віце-прем'єр-міністра України В. А. Кириленко, переводять у площину особистих взаємовідносин та невдоволеності. Але я хочу наголосити, що висновки стосовно діяльності Фонду офіційно надано центральними органами виконавчої влади, органами контролю за здій-

сненням державних закупівель і витрачанням державних коштів та фахівцями сторін соціального партнерства, тому звинувачувати в необ'єктивності чи заангажованості немає жодної підстави.

Комітет з питань соціальної політики та праці за результатами перевірки, відповідно до свого рішення від 08.02.06 р., звернувся листом 10.02.06 р. до Генерального прокурора України з проханням порушити кримінальну справу за виявленими ознаками злочину, передбаченими Кримінальним кодексом України, та надав всі вичерпні матеріали, що були напрацьовані комісією. Але вищий державний орган нагляду за держанням і правильним застосуванням законів України відповів листом від 13.03.06 р. за підписом Т. Корнякової, в якому зазначено: «За результатами перевірки у порушенні кримінальної справи відмовлено у зв'язку з відсутністю у діях службових осіб Фонду ознак злочину».

Також комітет 10 лютого 2006 року звернувся до Вас особисто, пане Президенте, та до в. о. Прем'єр-міністра України і надав усі вичерпні матеріали, але досі, станом на 20 березня, немає належної реакції! На яких підставах, на порушення Закону України «Про комітети Верховної Ради України» в редакції від 22.12.05 р., ігнорується рішення комітету?

Невже використання коштів у сумі 299800 грн., за невиконаних робіт, не є порушенням? Чи Генеральна прокуратура і перші особи країни вважають, що для держави 300 тис. грн. це не гроші?

Невже для директора виконав-

чої дирекції конче необхідно встановлювати автомобільну навігацію та титанові диски на службовий автомобіль за 12131 грн.? Це не вважається розтратою людських коштів?

Невже директор виконавчої дирекції Фонду може встановлювати собі заробітну плату на рівні міністрів, у розмірі 18711 грн., а проста людина не може отримати путівки до санаторію?

Чи не вбачає Генеральна прокуратура зловживання владою, перевиснення службових повноважень в. о. віце-прем'єр-міністра В. А. Кириленком у тому, що він особисто призначає людей на посади, в телефонному режимі дає вказівки, особисто, без погодження із соціальними партнерами, лоббіє прийняття постанов у Кабінеті Міністрів України.

Оскільки вищі посадові особи держави, Генеральна прокуратура України та правоохоронні органи відмовчуються та закривають на все очі, то відповідь на ці запитання в найближчому майбутньому, напевне, нададуть громадяни України на Майдані, але тоді переконання в тому, що в керівника держави та його команди чисті руки, які ніколи не крали, не врятують від людського засудження.

Як громадянин України, народний депутат та голова комітету, я вимагаю негайного реагування та притягнення до відповідальності винних осіб.

З повагою,

Василь ХАРА,
*народний депутат України,
голова Комітету Верховної Ради
з питань соціальної політики
та праці.*

КВОТА НА СВІТЛО І ТЕПЛО

*Енергетична незалежність України на початку нинішнього року виявилася найгострішою життєвою потребою. Але, на жаль, поки ця недосяжною. Усі спроби останніх років вирішити проблему і власного виробництва енергії, і енергозбереження дотепер були безсистемними. Тому депутатська група Народного блоку Литвина у Верховній Раді України доручила народному депутату, доктору технічних наук, професору, члену-кореспонденту Національної академії наук України, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки **Нверу МХІТАРЯНУ** (на знімку) розробити комплексну програму з енергозбереження в державі. Як відомо, **Нвер Мхітарян є організатором і директором Інституту відновлюваної енергетики НАНУ, його нещодавно переобрали на цю посаду ще на 5 років.***

Сама програма буде представлена в парламенті й запропонована урядові. Розробляються два напрями енергозбереження: відповідне переоснащення промислових підприємств і заходи для економії енергії в житлово-комунальному секторі.

*На думку **Нвера Мхітаряна**, яку він висловив в інтерв'ю нашому кореспондентові, енергетична безпека — питання стратегічне.*

— Світ змінився, воєн більше не буде, принаймні таких, які існують у нашій уяві: перша світова, друга світова... Але відомо — в усьому світі енергоносії стають причиною воєн. Тому вважаю, що завдання номер один — енергетична незалежність України. Це питання, яке наша держава зобов'язана вирішити. І якщо хочеш особливих складностей у цьому немає. Насамперед треба чітко здійснити аудит енергоресурсів і енергоспоживання в Україні. Треба визначити, яке реальне енергоспоживання в Україні: скільки енергії іде на обігрів, на освітлення житла і роботу електроприладів, скільки — використовується на виробничі потреби. Має бути створена реальна картина з урахуванням перспектив зростання виробництва, збільшення житлового фонду тощо. Після такого аналізу буде поставлено головне завдання: ті енергоресурси, що у нас є, треба за максимумом заощаджувати. Усі ці дані певною мірою вже є, але необхідно їх уточнити, проаналізувати й узагальнити.

— **Тобто, підрахуємо, скільки в державі телевізорів і холодильників, і затвердимо графік їх відключення?**

— У жодному разі. Річ аж ніяк не в кількості побутових електроприладів; у Європі вона більша за нашу в кілька разів, однак споживання енергії на душу населення в Україні у 2—3 рази вище, ніж у країн Євросоюзу. Парадокс пояснюється наочно: якщо, скажімо, з космосу подивитися на нашу планету, то над українськими містами (утім,

тут ми не надто відрізняємося від Росії і Білорусі) спостерігаються дуже сильні тепловтрати у вигляді потужного інфрачервоного випромінювання. Тобто, наші будинки настільки не забезпечені теплоізоляцією, що енергія бездарно виходить, даремно обігриваючи атмосферу. Втрати тепла величезні: на сотнях кілометрів старих труб, у застарілих системах опалення, котельнях, де використовують устаткування, якому вже п'ятдесят років і більше, з низьким ККД тощо. Я розумію, що держава, можливо, не має таких коштів, щоб у стислі терміни забезпечити належну теплоізоляцію опалювальної системи на всій території держави, але це питання треба вирішити обов'язково. Треба всі старі будинки забезпечити додатковою теплоізоляцією, у тому числі й сучасними склопакетами. Якщо держава вкладає в це гроші, то вони окупляться досить швидко, я вас запевняю. Хочемо ми цього чи ні, життя змусить: мешканці Алчевська уже відчували на собі, яких наслідків можна очікувати, коли вчасно не відремонтувати, не підготувати до холодів систему опалення. Я добре пам'ятаю, як у Єревані в 1992 році видалася дуже холодна зима. У висотних будинках замерзли труби опалення і каналізації. Люди топили «буржуйки» і спали в пальтах. Майже усі дерева в місті спалили, в грубкі літєві книги з особистих бібліотек. Мешканці біля кожного дерева у дворі чергували, щоб сторонні його не зрубали...

— **Тому в Україні ви й вирішили будувати тільки теплі будинки?**

— Якщо ви пам'ятаєте програму «Теплий будинок» корпорації «Познякижитлобуд», почесним президентом якої я сьогодні є, вона почалася з перших двох київських під'їздів будинку на вул. Драгоманова, 17. Тоді кілька міністрів і голова адміністрації Президента спеціально приїжджали, щоб подивитися, як українські фахівці з українських будматеріалів будували перший теплий будинок. Там усе було — і теплоізоляція, і пористий бетон, і спеціальна ізоляція для труб опалення та гарячої води. За цей будинок я одержав звання заслуженого будівельника України. Це було десять років тому. А норма Держбуду, що вдвічі збільшує для новобудов необхідний коефіцієнт теплоізоляції порівняно з «хрущовками», діє навіть 12 років. Але будинків, які відповідають цієї нормі, в Україні дотепер відсотків п'ять, не більше. Тому комплексний підхід програми енергозбереження передбачає діагностику та утеплення житлового фонду за такою формулою: якщо фундамент у будинку нормальний, будинок ще 20—30 років простоятиме — його треба утеплювати; якщо будинок аварійний — сенсу цей процес не має, тоді може бути задіяна програма поетапного знесення старих будинків з будівництвом на їх місці нових, у тому числі й для колишніх мешканців.

— **Перспектива утеплення холодних будинків і знесення «зовсім холодних» здається досить віддаленою і трудомісткою. Чи є швидші та легші шляхи до енергозбереження в державних масшбах?**

— Легше і простіше нема

куди: таймери — це дуже примітивні пристосування. Міркуйте самі: в дитячих садах, школах, поліклініках, у державних установах і офісних приміщеннях фірм після шостої-сьомої години вечора і до восьмої ранку — значну частину доби — нікого немає. Треба відключати опалення: якщо нормальна теплоізоляція, у м'якому режимі температура знижується з +22 до +8, а ранком так само плавно включається, щоб, коли діти придуть до школи, уже було тепло. Так заведено в усьому світі. Західний бізнесмен, коли іде в Дубай відпочивати, відключає тепло у своєму особняку, таймер ставиться на температуру +8—+10, а на день приїзду програмується повернення до звичайної температури.

Це — не жадібність, це — реальна економія. Як писав Тімірязєв, «кожен промінь Сонця, який не захоплений нами, а безплідно відбився назад у світовий простір, — шматок хліба, вирваний з рота віддаленого нащадка».

Ще один шлях — децентралізоване опалення. Увесь світ переходить на нього. Давно йшла війна між центральним і децентралізованим опаленням, але досвід показав, що за децентралізації втрати — практично нульові. Сьогодні на ринку є нормальне устаткування. Конкретний приклад: у Єревані в моєї мами в квартирі маленька газова колонка — прилад забезпечує і тепло в батареях, і гарячу воду у ванні та на кухні. Адже які величезні витрати припадають на прокладання, по суті, зайвих труб! А якщо аварія або, не дай Боже, теракт: за великих котельень одразу замерзне половина міста, як це і сталося в Алчевську. Одне слово, у нас є що заощаджувати і що використовувати: це суть першочергової програми дій.

— **А які ресурси сьогодні забезпечують енергетичну безпеку держави?**

— «Сонячна енергія вічна і безплатна. І її надходження не може бути зупинене через політичні або економічні чинники. Ніщо не може на неї вплинути». Такими словами я почав свою кандидатську дисертацію про використання со-

нячної енергії у виробництві. Було це в 1989 році. Відтоді наука в цьому напрямі пішла далеко вперед. У нашому Інституті відновлюваної енергетики НАН України, який два роки тому далекоглядно створила Президія Національної академії наук України, працюють дуже сильні фахівці, більш як сто сорок науковців. І їхні дослідження підтверджують, що резервів енергоресурсів у державі достатньо.

— **А які саме ці резерви, де їх шукати?**

— Карта, де зазначено місцезнаходження скарбу, доступна всім. Колектив Інституту відновлюваної енергетики завершив роботу над атласом потенціалу відновлюваних джерел енергії держави і видав його. Розраховано загальний потенціал відновлюваної енергетики, «технічно досяжний», приблизно на два порядки менше загального, і «економічно доцільний» — він ще вдвічі менший, але це той потенціал, який вигідно використовувати вже зараз. На практиці це означає, наприклад, що в умовах Криму насамперед доцільно використовувати сонячну енергію, встановлюючи сонячні колектори і фотобатареї на дахах будинків. Це — сонячний ресурс. Що ж до вітру, його практичне використання в Україні випереджає інші відновлювані джерела з вироблення електричної енергії. У Карпатах, Криму, Причорномор'ї та Приазов'ї, де середньорічні швидкості вітру на висоті 10 метрів — п'ять і більше метрів на секунду, саме вітроенергетика може забезпечити і світло, і тепло в багатьох населених пунктах, до того ж навіть за привабливішою ціною, ніж традиційна енергетика. Аналогічні розрахунки ми провели для гідроенергетичних потенціалів малих річок України, геотермальних джерел, відходів тваринництва і деревообробної промисловості, запасів торфу, шахтного метану і доменних газів. Результат вражає: тільки технічно досяжний енергетичний потенціал відновлюваних джерел енергії України в перерахуванні на умовне паливо становить майже 63 млн. тонн у. п. на рік. Багато це чи мало? Порівняйте самі: на теплопостачання будинків,

житлових, адміністративних і виробничих приміщень в Україні щорічно витрачається 43 мільйона тонн у. п. А середні обсяги енергоспоживання в Україні — майже двісті мільйонів тонн умовного палива. І, не варто забувати, основна перевага відновлюваних джерел енергії, крім невичерпності, — екологічна чистота, здатність відновити природний баланс біосфери. А це дороге вартє.

— **Енергетична безпека України особливо хвилює Європейський союз...**

— Річ у тому, що активний розвиток альтернативної енергетики в Україні відповідає і вимогам ЄС до держав, що мають намір вступити в Євросоюз. Умова європейців така: відновлюваній енергетиці у виробництві енергії України має бути забезпечена частка не менш як шість відсотків, а з урахуванням великої гідроенергетики — не менш як 12 відсотків. Це зовсім небагато: провідні країни світу, зокрема Німеччина, США, Іспанія, Швеція, Данія, Японія, планують уже в першій половині XXI століття збільшити частку відновлюваних джерел енергії в загальному енергобалансі до 20—50 відсотків, поки що у світі, згідно з останніми науковими даними, ця частка становить приблизно 14 відсотків. А в Україні цей показник — лише три відсотки, і то, переважно, за рахунок великої гідроенергетики. Але ж Україна справді може за рахунок енергії вітру, води, сонця і біомаси забезпечувати до 50 відсотків своїх потреб. І це не голослівний заклик, а науковий розрахунок. Просто до цього питання потрібні державний підхід, комплексна програма. Бо в процесі обговорення на всіх рівнях проблеми ослаблення тяжкої енергетичної залежності України від Росії і Туркменії тільки ідея розвитку власної енергетики поряд з комплексним енергозбереженням визнає на конструктивною і далекоглядною. А запаси енергії сонця, вітру і води в Україні, на щастя, не залежать від коливань політичного курсу держави. Тож саме час використовувати нашу квоту на ці ресурси.

Марія ГЕОРГІЄВА.

Працівники Чопської митниці виявили 236 незадекларованих та прихованих від митного контролю пневматичних рушниць для підводного полювання на загальну суму 85 тисяч 680 гривень

■ У НОМЕР

Вогонь полює на церкви

Івано-Франківська область. У селі Малому Ключеві, що в Коломийському районі, вогонь знищив частину церкви Різдва Пресвятої Богородиці, збудованої ще в 1857 році. Пожежа виникла після богослужіння. Парафіяни почули тріск з-під купола. Люди мерщій кинулися рятувати святиню. На жаль, вогонь устиг пошкодити центральний купол храму, іконостас та деякі речі богослужіння. Ймовірно причиною пожежі, як повідомила прес-служба ГУ МНС в області, стало коротке замикання.

Дарина Назарчук.

У прикордонників новосілля

Закарпатська область. На заставі у Великому Бerezному після реконструкції та добудови відкрито ціле військове містечко: комендатура, житлові приміщення та інші споруди. На це з держбюджету використано понад півтора мільйона гривень. Ще одне новосілля справили в Чопі. Тут став до ладу 20-квартирний житловий будинок для прикордонників. Ключі від квартир новоселам вручили голова Державної прикордонної служби Микола Литвин та начальник Західного регіонального управління Володимир Карась.

«Таврії» — героям Чорнобиля

Ужгород. Ліквідаторам аварії на ЧАЕС Івану Герцу та Павлові Буцку начальник Держдепартаменту пожежної охорони МНС Ернест Улинець вручив автомобілі «Таврія». Ще чотири ліквідатори отримали кольорові телевізори.

На Закарпатті проживає 54 пожежники-інваліди — ліквідатори аварії на Чорнобильській атомній.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

■ ФОТОФАКТ

На Вінницькому українсько-австрійському СП «Поділля ОБСТ», яке займається переробкою сільськогосподарської продукції, діє унікальна енергозбережна котельня. Рівень використання газу становить 98 відсотків. Підприємство повністю комп'ютеризоване, і обслуговує його лише один інженер.

На знімку: змінний інженер Валентин Брус обслуговує нову котельню.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Техпаспорт без спецзахисту

Кабінет Міністрів вилучив автомобільний техпаспорт з переліку документів, що потребують обов'язкового голографічного захисту. Крім того, з цього переліку вилучені також уніфікований митний документ форми МД-2, книжка міжнародних дорожніх перевезень, декларація на ввезення/вивезення індивідуального транспортного засобу, вузла, агрегату форми МД-7, повідомляє УНІАН.

Захоплюють землю

Кіровоградська область. Понад 2 тисячі гектарів земель у регіоні самовільно зайнято. Про це повідомив заступник прокурора області Леонід Лахтюк. Найбільше захоплених ділянок у Олександрійському районі. Районна прокуратура подала до суду чотири позови з цього приводу. Найтиповішими порушеннями земельного законодавства є незаконні рішення про виділення ділянок, їх незаконне та нецільове використання, несплата орендної плати і податків. Зауважу, що фігурантами порушених кримінальних справ у цій сфері стали п'ять посадових осіб.

Олег БОНДАР.

Усі служби — в єдиному вікні

Запорозжя. Відтепер підприємцям не доведеться збирати потрібні довідки і дозволи в різних кінцях міста. Представники більш як 20 служб трічі на тиждень приймають в одному відділі роботи з документами довільного характеру Запорізької міської ради. Крім того, тут можна буде отримати необхідні консультації й у найкоротший термін — дозвільні документи.

Ігор САМОЙЛЕНКО.

Народний депутат Іван ЗАСЦЬ:

«Ми розглядаємо політику як професію, а багато хто — як найрентабельніший бізнес»

«...І намалюю з ними сім'ю, про яку вони мріють»

(Початок на 1-й стор.).

Голова Печерської райдержадміністрації Анатолій Коваленко подарував новоселам комп'ютер і пообіцяв, що комунальні платежі місцева влада теж візьме на себе. Учора навідався до них і київський міський голова Олександр Омельченко. Він вручив Гаврилюкам домашній кінотеатр і побажав найголовнішого: знайти ключі до серця кожного з дітей. Допомогатимуть у цьому соціальний працівник та медичний персонал.

Ірина з чоловіком візьмуть до себе восьмеро вихованців дитбудинку «Маятко». Стіни майбутнього помешкання цієї великої родини прикрашають малюнки доньки Гаврилюків — 11-річної Саші. «Ми наполягли, щоб у квартирі неодмінно була майстерня. Будемо вчити дітей малювати, — каже Валерій. — Зі своїми новими дітьми нам ще належить познайомитись. З ними в дитбудинку тепер працюють психологи та соціальні працівники, готують до зустрічі. Ми теж пройшли спеціальну підготовку, працювали з психологами, спілкувались з батьками, які вже виховують прийомних дітей або працюють у таких будинках».

(Зліва направо) голова Печерської райдержадміністрації Анатолій Коваленко, Ірина і Валерій Гаврилюки, київський міський голова Олександр Омельченко.

— Якою вона буде, перша зустріч? — запитує в Ірини.

— Я візьму альбом, кольорові олівці і намалюю з ними сім'ю, про яку вони мріють.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Р. С. Цього ж дня на Печерську справили ще одне новосілля: відкрито нову дитячу лікарню зі стаціонаром та діагностичним центром, на спорудження якої з районного бюджету було надано 150 млн. гривень.

Пиво подорожчає

Практично всі вітчизняні виробники пива підвищуватимуть ціни на власну продукцію. Це пов'язано зі зростанням собівартості виробництва пива в Україні: підвищилися ціни на енергоносії, пально-мастильні матеріали, ячмінь та іншу сировину. Також збільшився податковий тиск — за останній рік податки на воду зросли в 20 разів. Про це повідомив генеральний директор групи «Сармат» Сергій Калінін. Як заявила керівник відділу зі зв'язків із громадськістю ЗАТ «Оболонь» Оксана Пирожок, компанія також підняла ціни на свою пивну продукцію. При цьому підвищення цін не було однорідним для всієї лінії продукції, що її випускає підприємство, — ціни на кожну окрему марку пива виросли по-різному, повідомляє «ЛІГАБізнесінформ».

Лягли під колеса молоковозів

Так вчинили мешканці села Берездів, що у Славутському районі, протестуючи проти зниження закупівельних цін на молоко. Місцеве приватне переробне підприємство ще в січні брало продукцію у селян по 1,2 гривні. В лютому ціна впала до 80 копійок, а нині не перевищує 60. Чотири дні селяни пікетували підприємство, відмовляючись здавати туди молоко. Наостанку вони просто лягли на дорогу, перекривши шлях молоковозам, які привозять сировину із інших сіл. Але навіть такі дії не допомогли змінити цінову політику — заводчани посилаються на відсутність збуту готової продукції.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Дамба йде під воду

На озері Сасик-Сиваш щодня може прорвати дамбу, яка розділяє його солону та прісну частини, застерігають у кримському управлінні МНС. Біда може статися одразу на восьми ділянках, де ширина двометрової смуги насипу вже скоротилася на третину. Якщо негайно не вжити екстрених заходів, потоки весняної води підтоплять автошлях і залізницю на ділянці Саки—Євпаторія, постраждає євпаторійський магістральний водогін, лінії зв'язку та електропередач і цінні запаси лікувальних грязей. Як і торік, МНС звернулося до уряду автономії з проханням допомогти позбутися застарілої проблеми, на розв'язання якої коштів немає з року в рік.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Миротворчу місію виконано

Учора до Львова літаком прибули перші 85 із 198 миротворців 3-го окремого інженерного батальйону ЗС України, що діяв у складі Тимчасових сил ООН у Лівані, повідомляє прес-служба Міністерства оборони України. Головним досягненням наших військових стало те, що за майже шість років виконання миротворчих завдань у Лівані Укрінжбат не втратив жодної людини. А загалом підсумком миротворчої діяльності у цій країні стали знешкоджені 6352 вибухонебезпечні предмети, понад 550 тисяч квадратних метрів землі, звільнених від пекельних пристроїв. Місцеві мешканці також з теплою згадуватимуть допомогу українських військових лікарів.

У конференц-залі «Софіївський Гранд-хол» київського готелю «Прем'єр-палац» пройшла церемонія вручення антипремії імені Плюшкіна у сфері хронічних неплатежів у газовій галузі України. Її заснувала НАК «Нафтогаз України». Жоден із номінантів на церемонію нагородження не з'явився. Тому всі дипломи вручили панові Плюшкіну.

На знімку: в ролі Плюшкіна — артист Театру на Подолі Сергій Сіпливий (ліворуч).

Чи допоможе собі й нам Європа?

(Початок на 1-й стор.).
«Туркменська сторона не несе відповідальності за постачання свого природного газу до України, бо Київ не досяг домовленостей з Росією про транзит туркменського природного газу», — заявив туркменський міністр у відповідь на слова в. о. міністра палива й енергетики України Івана Плачкова про невиконання Туркменистаном зобов'язань з постачання газу.
Нагадаємо, пан Плачков заявив, що туркменська сторона в січні та лютому не виконала своїх зобов'язань. Тому сьогодні під час проведення переговорів Україна це враховує.
За версією української сторони, озвученою в. о. прем'єра Юрієм Єхануровим, переговори, що мали відбутися напри-

кінці минулого тижня, перенесли через неготовність до них туркменської сторони. «Там питання не в боргу. Було 80 млн. дол. боргів, ми домовилися, що Туркменія скаже, якими саме товарами необхідно повернути. Але донині вони не надали номенклатури цих товарів». За словами Єханурова, Ашгабат намагається поліпшити умови погашення й одержати заборгованість грошима, а не трубною продукцією. «І тепер хочуть використовувати ті кошти, що ми їх як аванс перерахували в січні. Навколо цього і ведеться дискусія», — поскаржився в. о. прем'єра.
Водночас більшість українських чиновників вважає, що газове питання по-справжньому вирішуватиметься після ви-

борів, коли будуть скасовані газові угоди від 4 січня, підписані «Газпромом», «Нафтогазом» і «Росукренерго». Секретар РНБО Анатолій Кінах цього тижня заявив, що українська сторона знову запропонувала російській відмовитися від послуг «Росукренерго» як посередника в постачанні Києву газу. При цьому посилався на переговори, які він провів цього тижня у Москві. «Ми й надалі будемо наполягати на прямих, без посередника, відносинах між «Нафтогазом України» і російським «Газпромом», — наголосив пан Кінах.
Однак у «Газпромі», як і раніше, заявляють, що «Росукренерго» цілком улаштовує концерн як партнер в організації поставок середньоазійського газу в Україну.

Турбіни для Росії

Газотурбінна установка ГТД-110 миколаївського заводу «Зоря-Машпроект» допоможе реалізувати програму технічного переозброєння і реконструкції електростанцій Росії. Так визначило РАО «ЄЕС Росії». Як заявив керівник цього відомства Анатолій Чубайс, нині

готується інвестиційна програма і на її основі буде сформовано перспективне замовлення основного енергетичного устаткування на п'ятирічний період. Спочатку передбачається освоїти (у другому кварталі наступного року) миколаївську газотурбінну установку на Івановській ГРЕС, а потім і на інших об'єктах.
Олена ІВАШКО.

Смак після «выбара»

У понеділок мітинг прихильників білоруської опозиції складався вже приблизно з 10 тисяч учасників, **повідомляють іноземні інформ агентства.** Близько тисячі білорусів усю ніч простояли в центрі Мінська, вимагаючи провести повторні вибори президента. Нікого не розганяли, не били. Заарештовувати почали тільки вранці. На думку незалежних спостерігачів, поки що «джинсова революція» не дуже вдається її організаторам.
Лукашенка вже поздоровив з перемогою його російський колега Володимир Путін, а МЗС РФ і місія спостерігачів від СНД визнали, що вибори в Білорусі відбулися згідно з нормами. Європейський союз виступив прямо протилежно: «З високою часткою ймовірності ЄС введе нові санкції проти Білорусі». Не визнали демократичними вибори й у США, пообіцявши розглянути питання про санкції стосовно деяких офіційних білоруських осіб.
Київ, у свою чергу, закликав білоруську

владу почати конструктивний діалог з опозицією. Про це йдеться в заяві МЗС України. Наше зовнішньополітичне відомство також порадило білоруській владі «врахувати висновки і коментарі спостерігачів ОБСЄ і критичні зауваження демократичного співтовариства». Раніше голова Парламентської асамблеї ОБСЄ Елсі Хастінгс, котрий координував роботу спостерігачів, заявив, що вибори характеризувалися серйозними недоліками і не відповідали взятим зобов'язанням країни перед ОБСЄ.

Котлета а-ля Київ, сер!

До британського споживчого кошика з 650 товарів, за допомогою якого обчислюють інфляцію, увійшла котлета по-київськи. Ця страва витиснула зі споживчого кошика зразка 2005 року мюслі. Також зі списку зникли CD-плеєри. Їх місце посіли сучасніші mp3-програвачі. Необхідний мінімум британця враховує не тільки

■ ФОТОФАКТ

Фото Олега СНИТКОВСЬКОГО (Україна).

У Тернопільському краєзнавчому музеї на виставці «Молитва в кольорі» представлено зразки сакрального мистецтва XVII—XX століть. Тут виставлено, зокрема, кілька десятків старих ікон, образів, розп'ять, іконостасів, чимало з яких відреставровано фахівцями з комісії сакрального мистецтва при Тернопільсько-Зборівській єпархії Української греко-католицької церкви.

послуги та товари, а й місце їх придбання. Тому, наприклад, до нього входять пиво з нічного клубу та обіди з магазинів готової їжі, **повідомляє агентство «Рейтарс».** Споживчий кошик Британії змінюється щорічно.

Почесним президентом буде японець

Японський конгресмен, депутат законодавчих зборів парламенту Японії, голова комітету з міжнародних питань Йошіака Харада дав згоду бути почесним президентом Українсько-японського центру бойових мистецтв, створеного в Кіровограді. Про це журналістам повідомив президент Федерації традиційного карате-до України Володимир Савченко, який нещодавно повернувся з Японії.
Олег БОНДАР.

Придністров'я поновило пікети

Два автомобільні пункти пропуску — «Платонове» і «Кучурган» — на україно-молдовському кордоні продовжують блокуватися. «Проблеми на кордоні ми не створюємо, проблеми на кордоні, безперечно, створює придністровська сторона», — заявив заступник голови Держкордонслужби України Павло Шишолін. Він зазначив, що знову ведеться пікетування на кордоні. Людей для цього спеціально привозять автобусами. Також, за його словами, проводиться дезінформація щодо ситуації в Придністровських ЗМІ.
Тим часом МЗС Молдови заявило, що зусилля Кишинєва і Києва на кордоні сприяють регіональній стабільності і спрямовані на спрощення зовнішньоторгівельної діяльності суб'єктів господарювання придністровського регіону у рамках міжнародно-визначених.
На знімку: акцію протесту на майдані Незалежності в Києві проти економічної блокади Придністров'я провели майже 100 чоловік, що прибули до Києва з невизнаної республіки, де проживає близько 280 тисяч етнічних українців, з яких 85 тисяч мають українське громадянство.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Канадцям подякували за науку

Протягом десяти років на Прикарпатті за фінансової підтримки канадського агентства міжнародного розвитку CIDA впроваджувався проект «МБЕРІФ (Малий бізнес та економічний розвиток Івано-Франківщини) — Регіональна мережа». Як результат — створено україно-канадський бізнес-центр в Івано-Франківську та мережу самоокупних бізнес-центрів у шести районах Прикарпаття. Щорічно доходи від них сягають мільйон гривень. А ще підготовка персоналу, залучення інвестицій тощо. Нещодавно між бізнес-центрами області підписано меморандум про створення регіональної мережі МБЕРІФ.
Дарина НАЗАРЧУК.

Інформаційна війна триває

(Початок на 1-й стор.).
Нібито під час недавнього візиту журналістів разом із в. о. міністра оборони Анатолієм Гриценком до гарнізону «Макарів-1» представникам телеканалу «Росія» не було показано значну частину будинків і приміщень бази, а також не було надано можливість поспілкуватися з начальником гарнізону «Макарів-1» підполковником Юрієм Синилом. «Насправді в. о. міністра оборони дозволив усім журналістам без винятку оглянути будь-яке приміщення на території військового містечка «Макарів-1», а начальник гарнізону підполковник Юрій Синило постійно знаходився поруч з журна-

лістами і на їхнє прохання давав коментарі. Ексклюзивне інтерв'ю для телеканалу «Росія» дав і в. о. міністра оборони України Анатолій Гриценко», — заявляє прес-служба Міноборони.
Крім того, замість даних, оприлюднених командиром авіаційної винишувальної бригади Валерієм Лозицьким, про те, що протягом 2005 року на аеродромі «Озерне» взагалі не здійснювали посадку іноземні літаки, росіяни дали інформацію про кількість літаків антитерористичної коаліції, які скористалися повітряним простором України на шляху в Афганістан. Крім того, автори передачі забули згадати

той факт, що відвідати «Макарів-1» двічі запрошували аташе з питань оборони при посольстві РФ в Україні генерал-лейтенанта Володимира Кузьмічова. Ця людина має право на відвідування таємних об'єктів і мала можливість побувати там раніше за журналістів, але зignorувала запрошення Міноборони.
Посол США в Україні Джон Гербст, у свою чергу, спростував інформацію про існування секретних в'язниць ЦРУ в Україні. «Заява, що в'язниці ЦРУ є в Україні, — смішні. Я не знаю, кому потрібно поширювати такі безглузді чулки. Може, це ті люди, яких не обходить власна репутація», — заявив посол, виступаючи перед студентами Віконського міжнародного університету в Україні.
Яна СТАДІЛЬНА.

■ СВІТ КОРОТКО

США
«Ядерне досьє» залишається відкритим
У Нью-Йорку завершився черговий раунд переговорів щодо іранського «ядерного досьє» між представниками п'яти держав, постійних членів Ради Безпеки ООН, і Німеччини. Дипломатам знову не вдалося виробити єдину позицію з цього питання. Коли США, Франція і Великобританія хочуть посилити тиск ООН на Іран, то Росія й Китай роблять усе можливе, щоб не допустити застосування санкцій проти Тегерана.

ФРАНЦІЯ

Страйкують усі!

Усі профспілкові організації оголошують 28 березня днем солідарних дій — страйків і маніфестацій. Про це заявив представник французької федерації трудящих Жакі Дитингер. Професійні об'єднання йдуть на цей крайній захід, щоб змусити уряд скасувати закон про новий тип трудового контракту.

УЗБЕКИСТАН

ООН тут не місце

Власті Узбекистану наказали Управлінню верховного комісара ООН у справах біженців залишити країну протягом місяця. Відповідне розпорядження було надіслано від імені Міністерства закордонних справ Узбекистану. В комюніке підкреслювалося, що управління повністю виконало своє завдання й очевидних причин далі залишатися в республіці немає. В управлінні висловили жаль у зв'язку з рішенням узбецьких властей, однак заявили, що готові підкоритися йому. За словами представника МЗС ООН, розпорядження МЗС Узбекистану стало повною несподіванкою.

НІМЕЧЧИНА

Лікарі хочуть заробляти більше

У Німеччині дедалі більшого розмаху набуває безстроковий страйк лікарів університетських клінік і лікарень земельного підпорядкування. У клініках, які страйкують, проводять тільки невідкладні операції. Продовжує працювати і служба швидкої допомоги. Лікарі вимагають підвищити заробітну плату на 30 відсотків, а також врегулювати робочий час і порядок оплати понаднормових годин.

ТАЙЛАНД

З'їли консерви — заразилися ботулізмом

Майже 150 чоловік захворіли на ботулізм у розташованій на півночі Тайланду провінції Нан. За словами глави національного департаменту контролю над заразними захворюваннями Тават Сунтарачама, причиною спалаху цієї смертельно небезпечної недуги стало отруєння недоброякісними консервами.

ЄГИПЕТ

Спецтури на сонячне затемнення

Близько 20 тисяч туристів, учених і журналістів прилетять до Єгипту спостерігати за повним сонячним затемненням. Воно почнеться о 12.40 за місцевим часом 29 березня і триватиме чотири хвилини. Найкращим місцем для спостереження за рідкісним природним явищем стане височина Хадба ас-Саллум поблизу єгипетського містечка Ес-Саллум на лівійському кордоні. Тут уже напнуто великі шатра для гостей, що оселяться в готелях у радіусі до 200 кілометрів.

Потреба країни в техніці величезна — місця на ринку вистачить усім

9-та стор.

■ НАМІРИ

Весна спонукала міністра до «сенсацій»

В уряді прогнозують урожай зернових на рівні 37,6 мільйона тонн, що практично відповідає торішньому

У Кабміні оперативнo зреагували на початок посівної прогнозами і дільбою шкури невбитого ведмедя. Вищевказана цифра була затверджена на засіданні уряду і прописана жирним рядком у прийнятій Державній програмі економічного та соціального розвитку України-2006. На Грушевського ухвалили, що нинішній рік буде не лише хлібним, а й буряковим (солодких коренеплодів у Кабміні обіцяють накопати 18,75 мільйона тонн проти торішніх 15,6 мільйона), картопляним (20,6 мільйона замість 19,5 мільйона тонн) і виноградним (550 тисяч порівняно із 442,5 тисячі тонн).

Привід сумніватися в кабінетному оптимізмі дає статистика врожайних втрат: 28 відсотків озимих на початок весни виявилися слабкими та зрідженими, а 7,5 відсотка — загинули. Та й звідки взятися солодким гронам, якщо значна частина майбутнього виноградного врожаю постраждала від морозів, про що винороби розсилали SOS ще в січні. Але яке диво не створять аграрні чарівники із Кабміну, коли на носі парламентські вибори.

Райдужні перспективи проклюнулися й у стінах МінАП. Тамтешній в. о. міністра О. Баранівський заявив, що «цього року ми як ніколи підготувалися до посівної». За його запевненнями, агротехніка перебуває в хорошому стані, більше порівняно з минулим роком аграрії заготували пального й мінеральних добрив. Господарства цілком забезпечені насінням під посів і під пересівання загнаних озимих.

«Сенсації» в. о. міністра здивували не лише хліборобів, а й навіть народних депутатів. «Інформаційні агентства розповсюдили... заяву про дуже високу готовність і цілковиту забезпеченість господарств України до посівної. Проте реальний стан справ зовсім протилежний», — упевнений Василь Калінчук, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин. На думку народного обранця, на селі з підготовкою до весняно-польових робіт катастрофа: «Ми вимагали від уряду негайно виконати перед селянами бюджетні зобов'язання з державної підтримки виробництва зерна і тваринницької продукції. Наприклад, виплати на посіяний восени гектар зернових — по 100 гривень на кожний — дали б селу щонайменше півмільярда гривень. Цього повною мірою не зроблено. Лише у три регіони спрямовано невеликі кошти». Закінчується перший квартал, зазначає народний депутат, однак на одиницю виробленого молока, відповідно до бюджетного розпису, не надійшло жодної копійки. «Міністр аграрної політики хвалиться, що цьогоріч на село прийшло майже вдвічі більше кредитних ресурсів — аж 600 мільйонів. Але це теж неправда, тому що значна частина цих коштів — не що інше, як пролонгація торішніх позичок, які селяни не змогли повернути банкам через неграмотну політику держави на зерновому ринку». Банки видають кредити сьогодні переважно великотоварним агропідприємствам — для більшості інших господарств позики недоступні. Тим часом ціни на матеріальні ресурси виросли в півтора-два рази. «Ми обурені такою абсолютно неадекватною аграрною політикою виконавчої влади. Ми торік доклали чимало зусиль, щоб зламати залишковий принцип бюджетної підтримки села. Уперше за роки незалежності в держбюджеті на розвиток сільських територій і сільське господарство закладено майже 10 мільярдів гривень, але непродуманий урядовий менеджмент зводить наші зусилля нанівець», — ремствує В. Калінчук.

З народним депутатом солідарні й фахівці колегії Рахункової палати. Розглянувши результати ефективності використання казенних коштів на розвиток АПК у 2005 році, вони дійшли висновку, що Кабмін «не забезпечив виконання чинного законодавства стосовно стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції та розвитку аграрного ринку». Кризові явища в агропромисловому комплексі, впевнені в колегії, не лише тривають, а й в окремих випадках навіть загострюються.

В. Д.

Перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин Василь КАЛІНЧУК: «Виплати на гектар зернових дали б селу півмільярда гривень»

Селянин доїть корову. А хтось у цей самий час «доїть» селянина

■ СИТУАЦІЯ

Останніми роками наші селяни вдосталь наслухалися пояснень, чому на молоко низькі закупівельні ціни. Але їм від того не полегшало. Ціни традиційно стрибають щосезону. Однак такого, як нині, щоб серед зими вони знизилися до рівня літніх... Утім, ця криза загострила увагу й на багатьох інших проблемах, які в ланцюжку «виробництво — переробка — реалізація» на ринку молочної продукції накопичувалися роками.

...Корів доять щодня. Цю природну закономірність кожен намагається використати з вигодою для себе. Заготівельники молока, наприклад, від самого початку домагаються сезонного перегляду закупівельних цін, які коливаються у різні періоди на 30—40 відсотків: улітку, мовляв, неохолоджене молоко швидко псується, тому й ціни на нього тоді мінімальні.

Заготівельників така ситуація, схоже, цілком... задовольняє. Вони використовують її з вигодою для себе. Скажімо, закуповуючи продукцію в літрах, а здаючи на переробку підприємство в кілограмах, кожен заготівельник за базисних показників має на кожній тонні зданого молока... 27 «нев-

рахованих» літрів. От і виходить, що в середньому по Полтавській області тільки торік селяни на цій «арифметиці» втратили на кожній корові понад 80 літрів продукції. А всі переробні підприємства додатково отримали 915 тонн молока! Але ж це за базисних показників. А насправді, в середньому по області вміст жиру закупленого торік молока на 0,12 перевищив стандартні показники. Це означає, що кожен десятий відсоток жирності, якщо його перевести у «фізичний вимір» закупленої продукції, додає в заліку по 30 літрів на одній тонні. Через це торік полтавські селяни, вважай, подарували переробникам більш як 45 тисяч тонн молока!

Фото Валерія ДРУЖЕНКА.

Тож керівники молокозаводів обмежуються лише наріканнями на якість сировини, не вживаючи практичних заходів для кардинального вирішення цієї проблеми. Принаймні якщо підприємства працюють рентабельно, то їхні втрати через низьку якість молока покриваються доходами від реалізації виробленої продукції. Така ситуація стабільно трималася аж до середини січня цього року.

І не таємниця, що «молочна криза» вказала

на низку істотних прорахунків у самих переробників — передовсім у створенні власної маркетингової політики, яка сформувала доволі «однoboкий» ринок. Але й цього разу крайнім зробили селянина. І це в той час, коли на Полтавщині деякі переробні підприємства вже перебувають у частковій або повній власності бізнесових структур... Росії. То кого ж тепер іще винити, коли наступили на власні граблі?

Леонід КОРОБКА, Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

■ ПЕРСПЕКТИВА

Сотні тракторів, комбайнів, плугів, сівалок та іншої сільськогосподарської техніки зібралися минулого тижня на демонстаційному майданчику в Лайошміже, поблизу угорського міста Кечкемет. Треба сказати, відбувалися там досить дивні речі. Трактори «Фендт» ставали дибки, заїжджаючи передніми колесами на вертикальну площину, кормозбиральні машини, демонструючи свою витривалість, вписували фігури вищого пілотажу, комбайни на деякий час перетворювалися на сцену для виступу танцюристів і співаків, а на канатах, підвішених до стріли телескопічних навантажувачів, циркачі крутили кульбти. Грандіозна агровистава проходила насамперед заради угорських фермерів (хоча були й німці, французи, словаки, болгари, чехи, румуни).

птехніки «Аксіал» — ця угорська компанія проводить таку виставку в'яте. Організатори з гордістю розповідали, що в Угорщині мають 18 тисяч клієнтів, тобто така кількість людей або компаній хоч раз купила в них трактор, комбайн, ґрунтообробну техніку, сівалку чи навіть запчастину. Для невеликої країни — немало.

ТОВ «Аксіал» — сімейний бізнес. Власниками є відоме там бізнесове подружжя Жолт та Дьонді Харшані. Природно, що у виставці беруть участь лише машини, які реалізує компанія, оборот якої торік становив 27,7 мільярда форинтів (щоб визначити, скільки це приблизно в доларах, треба ділити на 200). А витрати угорських фермерів на придбання сільськогосподарської техніки зростають. Якщо 1991 року ця сума становила 9,7 міль-

Трактор-шоу

Угорщина збирається наповнити

Тисячі їх, багато хто з дружинами та дітьми, прибули з різних куточків країни, щоб побачити тракторо-комбайнове дійство. А дехто, звісно, й пригланути машини для господарювання. Автор шоу виступив потужний реалізатор сільгос-

ярда форинтів, то торік воного та сягнула 68 мільярдів. Отже, справа процвітає і подружжя може собі дозволити проведення власної експозиції напередодні весняно-польових робіт.

— Раніше, — розповідає Дьонді Харшані, — виставлялися в Будапешті. Але організатори надто дорого брали за участь, тому почали замислюватися, чи не варто нам самим провести такий захід. Це нам вдалося. До того ж значно виграло в плані реалізації, бо на такі своєрідні дні поля ідуть лише ті, хто купує техніку, в кого вже вона є і хто має намір її купити.

У країні кожен регіон має тепер представника «Аксіалу». Він особисто надсилає запрошення всім партнерам, які хоч раз придбали трактор, комбайн, навантажувач чи запчастини або користувалися сервісними послугами. Усе продумано до дрібниць. Безкоштовний обід для учасників, напої, навіть зал, де діти можуть погратися, поки їхні батьки вирішують комерційні питання.

Сказати, що в угорських реалізаторів високопродуктивних тракторів і комбайнів є певна зацікавленість в українському

■ КОМЕНТАР СПЕЦІАЛІСТА

Анатолій ДЕМКО, доцент кафедри технічного сервісу Національного аграрного університету:

— Добре, що в Україні з'явилися компанії, які можуть запропонувати для агросектору і сучасне обладнання, і відповідний технічний сервіс. У сільгоспвиробників повинен бути вибір — прогресивна техніка має займати до половини ринку.

На мою думку, Харківському тракторному треба здати обладнання в металобрухт, купити західні технології, поставити сучасну виробничу лінію і на своїй базі випускати потужну й надійну техніку. Адже зрозуміли, що безперспективно вдосконалювати «Запорожець»... Найсучаснішу технологію ніхто, звісно, нам не продасть, і модель, яка ще тільки в кресленнях, не запропонують, дадуть ту, яка себе вже реалізувала на світовому ринку, і обладнання для виробництва таке дадуть...

А доки вітчизняна сільгосптехніка успішно продається в Казахстані та Середній Азії — туди її й відправляти.

Записав Валерій ДРУЖЕНКО.

Не ходить гарбуз по городу...

Площі під овочевими культурами майже зникли в господарствах Хмельниччини

■ ТЕНДЕНЦІЇ

Коли статистика наводить цифри, що в області торік овочів зібрали 225 тисяч тонн, і це практично на рівні поза-минулорічних показників, одразу навіть не знаєш, радити чи сумувати. Коли починаєш аналізувати, видно, що 99 відсотків картоплі і 97 відсотків інших овочів зібрано господарствами населення. А це означає, що дані доволі умовні. Бо хай би що казали про універсальність методики підрахунків, навряд чи хто насправді знає, скільки господиня вибрала огірків зі своєї грядки і скільки голівок капусти запасла на зиму.

Умовність цифри ще очевидніша на ринку. Не будемо посылатися на власний досвід того, скільки коштує найпростіший набір найтрадиційніших українських овочів. Зауважу лише, спираючись на ту-таки статистику: минулоріч продаж продуктів рослинництва на ринках Шепетівки, Кам'янця-Подільського і Хмельницького зменшився на 5,3 відсотка, а ціни водночас зросли на 14,6 відсотка. А що ближче до весни, то більша різниця в цих показниках.

Тим часом «посівна» для багатьох овочевих культур вже давно розпочалась. Щоправда, активність у цій справі знову дедалі більше проявляють дачники та городники, заповнюючи ніжною розсадою всі домашні підвіконня. А серед господарників, готових узятися за овочеві культури, особливо-го руху не спостерігається.

Чому? На це запитання ми намагаємося знайти відповідь разом із Юрієм Вельмою (на знімку) з Полонного, приватним підприємцем, який саме й вирощує овочі.

Справа його — родинна. Так склалося, що мати все життя працювала в городній ланці місцевого господарс-

тва. Для великої родини, де росли шестеро дітей, праця на полі була звична.

Щоправда, був час, коли Юрій хотів раз і назавжди покінути із нею: захоплення кіно, технікум кінематографії, який закінчив із відзнакою, здавалося, відкривають зовсім інші обрії. Але сталося так, що єдиний у Полонному кіно-театр був проданий під магазин, і широкоформатне кіно просто зникло із життя району. Від кіноромантики довелося знову топтати стежину до знайомих бурякових, капустяних, мorkвяних грядок.

Але тоді, коли Юрій із дружиною вирішили взятися за цю справу на п'яти гектарах батьківських земельних паїв, з'ясувалося, що це просто екзотика і для району, і для області. Якби новоявлений підприємець сказав, що хоче торгувати овочами, нікого це не здивувало б. А от щоб вирощувати?..

Нікому на думку не спало підтримати фермера-початківця кредитами, палим чи добривами. Навіть зареєструватися було непросто: скільки не навідувався Юрій до кабінетів чиновників, скрізь низували плечима: що це за фермер на

п'яти гектарах, він і чужих земель в оренду не бере, і за оренду паїв нікому не платить та й займається незрозуміло чим.

Юрій на всі ці пояснення махнув рукою, але сіяти мorkву, буряк, капусту не перестав. Буквально за кілька сезонів поля його збільшилися вдвічі. А нині разом із дружиною і тестем працюють уже на п'ятдесяти гектарах. Не приховує, що в гарячу пору кличе на допомогу велику родину. Саме на її руках і тримається цей приватний бізнес. Хоч як важко, але кидати цю справу не збираються і планують ще подвоїти площі посівів. Та орендувати чужу землю не поспішають. Адже держава не хоче брати жодних зобов'язань перед такими трударями, як Вельми. А з них одразу запитає, чи сплатив податки, чи віддав орендну плату, чи все робив по закону... Отож поки що Юрій розраховує лише на землі своєї родини.

А ще — на важку працю.

Хоч і каже, що вирощування овочів — це не така вже й складна справа, не потребує особливої техніки (універсальними залишаються плуг та сапа), проте одразу додає, що кожную капустину від ниточки-розсади до кам'яного качана треба не просто виростити — виплекати. Тоді і поле родитиме гарно, і справа буде прибуткова.

Уже кілька років поспіль підприємець годує овочами місцеві дитячі садки, лікарні, школи. Саме ці замовники й підтримують його господарство на плаву. Бо, як уже переконався на власному досвіді, не так важко виплекати на полі гарбузових родичів, як потім їх продати. Дивна ситуація виходить: овочі з року в рік стають дорожчі, імпортний продукт витісняє з ринку традиційні українські харчі, а тим часом продати їх шораз стає дедалі важче. Саме через це, вважає Вельма, у великих господарств впаив інтерес до таких культур.

Сховища, розфасовка, спеціальний транспорт для доставки, розгалужена торгівельна мережа — ось що важливо для процвітання овочового бізнесу. Нічого цього ні у Вельми, ні в інших небагатих ентузіастів цієї справи немає. Тому й виживають за рахунок отих бюджетних структур, що роблять великі замовлення. На ринок, до пересічного споживача, культури з подільських овочевих полів практично не потрапляють.

Чи можна знайти вихід із такої ситуації? Думається, можна, якщо дуже цього хо-

тити. Вельми не новачки в городній справі, тому добре пам'ятають, як діяла система заготівельних контор, пересувних пунктів прийому та овочевих баз. Звичайно, не варто ідеалізувати і цю систему, бо практика колишніх овочевих магазинів була доволі сумна. Але ідея мала раціональне зерно.

Сьогодні знищення такої системи пояснюється законами ринку. Мовляв, покупцеві все одно, яку цибулину він купить — українську, польську чи корейську. І, за великим рахунком, це справді так — на ринку ми не відчуваємо дефіциту практично жодного із продуктів. Але суть, напевно, в іншому: чому так вперто набиваються в родичі нашому гарбузові його «іншомовні сусіди». Чому тамтешні поля родять щиро та рясно і фермери готові сіяти, саджати у десятки разів більше, аби все це з'їдав український споживач. І чому наші «гарбузові сини й дочки» мають такий сирітський вигляд на своєму полі?

Не треба глибокого економічного аналізу, щоб зрозуміти: найбільшим нашим багатством залишається земля. І найшвидше капіталовкладення можуть окупитися саме на ній, бо для будівництва будь-якого підприємства потрібні якщо не роки, то місяці. А вся городня фабрика — це крихітне зернятко, яке треба кинути в землю. Вже час. Підганяє не лише весна, а й ціни на ринку.

Ірина КОЗАК.
Фото автора.

з дальнім прицілом

наші лани високопродуктивною сільгосптехнікою

Патрік Бессон (ліворуч) знайшов час приїхати до Лайошміже із Франції, щоб разом із подружжям Дьонді та Жолтом Харшані (на знімку вони праворуч) вручити покупцеві п'ятисотий, проданий «Аксіалом», плуг свого підприємства «Грегуар Бессон», яке вже два століття виготовляє ґрунтообробну техніку.

ринку — не сказати нічого. Дистриб'юторам німецьких та французьких підприємств затісно тепер у цій маленькій країні. Їм доводиться шукати нові форми співпраці з клієнтами. Є тут навіть така форма сервісу: нову техніку господар може з доплатою взяти в обмін на стару. Остання, у свою чергу, також комусь продається як «секондхендівська». Але ринок все одно треба розширяти. На Захід дорога закрита, і вони вперто крокують на Схід. У нашій країні інтереси «Аксіалу» представляє компанія «Астра» і, треба сказати, обсяги продажу машинерії

і запчастин рік від року збільшуються. До того ж трактори чи навантажувачі реалізуються не за принципом, аби збути. Тому і в Україні забезпечуються «тили». Гарантується сервісне обслуговування, безкоштовно проходять навчання оператори (осучаснені трактористи). Цікаво, але навіть якщо українське господарство придбало один «Фендт», компанія візьме на навчання мистецтва водити «німця» ланами і п'ять, і шість чоловік. Тут вважають, що так навіть краще — є з кого обирати. Проте диплом про закінчення отримують не всі.

Нині багато українських господарств віддають перевагу дорожчим «іноземцям», щоб потім мати менше проблем з обслуговуванням і ремонтом. Тому вітчизняні виробники аналогічних агрегатів, незважаючи на бюджетну підтримку, відчують дедалі більшу конкуренцію. І, побачивши це технічне шоу на «повний зріст», у мене виникло запитання: чи не вимруть наші заводи, наче мамонти, коли все це добро масово «пошиплється» на внутрішній ринок? Свого часу в Угорщині також виробляли сільгосптехніку, а тепер про неї мало хто чує.

— Конкуренція, — каже Чабо Ноградї, член правління компанії «Астра», — вашому сільгоспмашинобудуванню не завадить. Бо потреба України в техніці величезна, місця на ринку вистачить усім. Ми фактично пропонуємо вибір: працюємо в іншій категорії ціни і надійності. Якщо українська техніка наблизиться за якістю до машин, пропонує західноєвропейськими виробниками, її ціна теж зросте і про неї не можна буде сказати, що вона в 5—10 разів дешевша. Споживачам від такого суперництва лише користь — буде вибір. Так і має стати. Хоча ми розуміємо цю занепокоєність, бо кожна країна дотує своє виробництво.

— Нещодавно ми писали в нашій газеті, що на ХТЗ тисячу тракторів

склали. Тепер вони просять скласти на складі... Невідомо, хто і коли їх купить і чи куплять взагалі.

— Тисячу?! Це дуже багато. Але ж вони змогли це профінансувати! Якщо є на складі запас техніки — це не завжди проблема. Значно гірше, якщо немає техніки, а звернувся клієнт з наміром її купити.

— На «Фендті», в Німеччині, який запас тракторів?

— Жодного!.. Я, як постачальник техніки сільгоспвиробникам, повинен заздалегідь, за три місяці дати заявку. Працюють заводи виключно

Від ведучої «Села» Галини Квіткі (тел./факс у Києві 454-85-76):

В Угорщині вчиталася на стенді девіз «Аксіалу»: «Послуги важливіші за прибуток — прибуток не мета, а результат надання послуг. Генрі Форд». На противагу згадався анекдот про три аспекти українського маркетингу: впендюринг, об'єгоринг і звалинг із грішми. У сервісному обслуговуванні вітчизняної сільгосптехніки (свідчення — ваші листи в редакцію) вони зустрічаються досить часто. Тому Форд читався сумно.

■ 3 ПОШТИ

Постанови замість коштів

З великими потугами проходить газифікація наших сіл. Багато років не можемо завершити будівництво газопроводу Опарици—Підзамче.

Оскільки самотужки цього селянам не подужати (бо звідки в них нині гроші?), то ось уже вісім років стукаємо в різні урядові установи, щоб підсобили. Щоправда, Кабінет Міністрів справно видає постанови про виділення коштів на завершення газифікації, але насправді їх не виділяє або ж виділяє мізерні суми. Так, постановою Кабміну № 551 від 19.04.2002 р. передбачалося виділити на газифікацію 150 тисяч гривень, але жодної копійки так і не надійшло. Так само не одержали 1,1 мільйона гривень згідно з урядовою постановою № 1826 від 26.11.2003 р. А ось із передбачених постановою Кабміну № 687 від 3.09.2005 р. 700 тисяч гривень надійшло лише 100 тисяч. І тільки постанова уряду № 1118 від 18.07.2003 була виконана — надійшло 40 тисяч гривень.

Якщо підбити «баланс» дії постанов, то із обіцяних 1,99 мільйона гривень до нашого Радивільського району дісталася лише 140 тисяч. Ось і виходить, що уряди змінювались, постанови писались, а коштів все одно не виділяли. А одними обіцянками і намірами газопровід не прокладеш.

Між іншим, селяни теж вклали чимало власних коштів, щоб прокласти до сіл Немирівської, Башарівської та Підзамчівської сільрад газопровід. За рахунок державних та скооперованих коштів придбано 571 погонний метр труб, проведено три проколи під автомагістралями Київ—Чоп та Радивилів—Броди, під залізницею Здолбунів—Львів, у них вкладено футляри. І на цьому роботі зупинено. Через брак коштів.

Сподіваємося, що урядовці почують наш «SOS!» і спрямують передбачені згаданими постановами кошти. Адже села старіють, багатьом селянам уже несила заготовляти паливо. Вони сподіваються, що хоч на старість матимуть природний газ у домівках. Тож закликаємо урядовців зробити крок назустріч громадам.

За дорученням громад,
Анатолій КОЛДУН,
Немирівський сільський голова;
Олександр ВОРОНКО,
Башарівський сільський голова;
Микола СОБЧУК,
Підзамчівський сільський голова;
Микола СИНЮК,
Володимир БОРТНИК,
Віталій БРАТАЩУК,
Микола САВЧУК,
депутати Радивільської районної ради Рівненської області.

■ ЗАКОРДОННЕ УКРАЇНСТВО:
ВИТОКИ І СЬОГОДЕННЯ10. «Розмовляйте
зі мною українською...»

Спочатку про одну зустріч, яка закарбувалася в мій пам'яті. 1991 рік, Бразилія, вузька жовта дорога в джунглях. Невеличка мистецька група з України разом з супроводжуючими — керівниками української громади — зупинилася біля одинокої хатини напитися води. Глечик з напоєм нам винесла жінка, з якою наші провідники спілкувалися португальською. Ми між собою тихо гомонили українською. Почувши нас, вона зненацька заплакала, кинулась обнімати, цілувати гостей з далекого краю. І заговорила нашою рідною мовою, попросивши: «Розмовляйте зі мною вкраїнською». Виявилось, що Марія Каняк, так вона називалася, живе самотньо. Найближче житло десь за півсотні кілометрів. Чоловік, поляк, давно помер. Донька з родиною мешкає в Ріо-де-Жанейро. Ціліснийкий день, працюючи на своїй плантації, Марія сама з собою, бо більше ж немає з ким, уголос, цілком свідомо балакає з рослинами українською, аби не забути її. Так її востаннє запевіла мати.

Коли ми непокоїмось, і небезпідставно, про збереження української мови за межами України, то, передусім, говоримо про ті умови, які створені чи відсутні для її вивчення у державах поселення представників закордонного українського етносу. І значно менше звертаємо уваги на бажання самих зарубіжних українців оволодівати мовою своїх предків. Тому приклад берегині Марії з бразильських джунглів є воістину подвижницьким, може слугувати взірцем для тих, хто не дбає про знання мови своєї історичної батьківщини.

Вивчення української мови у зарубіжжі має свою досить давню історію, тісно пов'язану з життям іммігрантів різних поколінь. Школи для їхніх дітей зачинили за океаном священники. Перша з них з'явилася у США, в містечку Шамокін у 1893 році. Через п'ять літ у місті Прудентополісі (Бразилія) почали діяти дві українські школи, де навчання відбувалося у вихідні дні. Згодом такі громадські шкільні заклади виникли у багатьох країнах поселення вихідців з України та їхніх нащадків.

Після розпаду СРСР інституція суботніх-недільних шкіл, з урахуванням досвіду Заходу, стала утверджуватися в місцях компактного поселення українських громад у колишніх радянських республіках. У цих регіонах, а також у деяких східноєвропейських та азійських державах такі заклади часто працюють під егідою наших посольств і консульств. Наприклад, за ініціативою і підтримкою Посольства України в Киргизькій Республіці відкриті недільні школи і класи у середніх навчальних закладах у кількох селах, у деяких державних загальноосвітніх закладах Бішкека функціонують класи з вивченням української мови і літератури, допомогу яким надають наші дипломати. Два роки тому українська недільна школа почала працювати при Генеральному консульстві України у Варні (Болгарія). Ще раніше на базі Бакинського слов'янського університету за сприяння нашого Посольства в Азербайджані було створено недільну школу. Таких прикладів чимало.

Проте загальна ситуація з українською мовою у світах викликає закономірну тривогу. За даними Світового конгресу українців, лише близько 20 відсотків громадян українського походження на американському континенті, в Австралії та Західній Європі вільно володіють українською мовою. Не краща її доля і в решті частин світу. Не всюди їй надається належна державна підтримка. Винятків небагато. У Придністровському регіоні Молдови українська мова є офіційною разом з молдавською та російською. За пропозицією депутата Законодавчої асамблеї штату Парана (Бразилія) українки Віри Ветчимишин Ажіберт у новій конституції з'явилася стаття, за якою викладання української мови як іноземної стало обов'язковим у державних школах у районах компактного проживання українських етнічних громад. Крім того, при вступі до вищих навчальних закладів були запроваджені іспити з української мови, як іноземної. Три роки тому уряд департаменту Ітапуа (Парагвай) ухвалив рішення про викладання у державних школах цього району української мови.

В одному матеріалі неможливо розповісти про всю географію існування української мови у світі, а надто про проблеми, пов'язані з її вивченням. Згадаю ще кілька країн. Насамперед, Російську Федерацію, про великі негаразди з українською національною освітою в якій у нас досить багато пишуть і говорять. Українська мова, література, географія, історія в рамках затверджених програм викладається у 7 середніх навчальних закладах у Москві, Башкортостані та Томській області, як факультатив — у п'яти школах. У Московському лінгвістичному ліцеї № 1555 два роки тому відбувся перший випуск українського класу, учні якого можуть похвалитися досить пристойними знаннями української мови. Пам'ятаю, з якими труднощами наші дипломати у Москві добирали дітей до цього закладу, зіткнувшись з небажанням батьків, щоб їхні діти вивчали материнську мову. Українознавчі предмети вивчаються сьогодні у 9 вищих навчальних закладах Росії. Але водночас в країні з майже тримільйонним українським загалом не існує державних повноцінних українських шкіл і дитячих садків. На всю Кубань, де українська мова зберігається лише в піснях і переказах про чорноморських козаків, тільки у Краснодарській мистецькій школі викладається «кубанское народное наречіє», так загаломом там називають нашу мову.

Драматичним вважають стан української мови у Канаді місцеві науковці. У 2001 році лише кожен шостий житель українського походження визнав її рідною. 20 років тому цим могла похвалитися третина канадських українців. Країна має досить потужні ресурси для оволодіння українською мовою — майже 300 шкіл — громадських, приватних і державних, дитячих садків, українознавчі студії в 10 університетах. Водночас з кожним роком суттєво зменшується кількість учнів і студентів, які бажали навчатися в цих закладах. Ця тенденція характерна і для інших держав.

Ще кілька прикладів. У Ризі та Тбілісі функціонують державні українські школи, які стали справжніми освітньо-культурними центрами місцевих українських спільнот. Українську мову в Словаччині вивчає тільки кожен восьмий автохтонний українець. Фінська держава фінансує заняття в українській суботній школі. Такі окремі факти з життя української мови у зарубіжжі.

У вірші «Молитва за рідну мову», написаному свого часу Степаном Ткачуком (Румунія), є звернення до Бога: «Якби нам, українцям, на цьому світі залишилася б тільки рідна мова».

Станіслав ЛАЗЕБНИК,
голова громадської організації «Разом».

В. о. віце-прем'єр-міністра В'ячеслав
КИРИЛЕНКО наголошує, що двомовність
в Україні не має жодної перспективиЗолоті метри райспоживспілки,
або Як ветерана-пайовика залишили ні з чим

■ ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Як нелегко отримати майно у натурі, знають сільські власники майнових паїв не одного села. Дуже клопітна то справа — часто судова, конфліктна. Та й часто-густо безперспективна: бо де те вже майно? Адже тракторів нема, ферму розтягли... А ось жителька Мени Людмила Олександрівна Біла наважилася на прецедент: вирішила порушити питання про виділення їй майнового паю в натурі за власності Менської райспоживспілки. Резони її такі: вона з 1960-го по 1998 рік працювала у споживкооперативі і була членом споживчого товариства, райспоживспілки, сплачувала відповідні внески. Отже, мовляв, розмір її майнового паю має бути солідним. Ветеран торгівлі вирішила «відділитися» не від доброго життя. Уже будучи пенсіонеркою, вона намілилась взяти в оренду підсобне приміщення площею 17 квадратних метрів Менського коопунівермагу, який займав три поверхи, для торгівлі галантереєю та парфумерією. Райспоживспілка підписала з нею угоду, і жінка почала облаштовувати магазинчик — зробила перепланування приміщення, окремий вхід, встановила водяне опалення, каналізацію, водопровід, пожежну сигналізацію тощо.

Крім цього, для торговельного закладу були виготовлені відповідні меблі, зокрема, шафи, прилавки, вітрини. На все це пішло, за її підрахунками, як пише вона у листі до редакції, 17 159 гривень. У листопаді 2004 року нове керівництво Менської райспоживспілки вирішило не продовжувати договір оренди: причина — капітальний ремонт на першому поверсі «Гастроному» та переобладнання його під «Маркет». Звичайно, все це для приватного підприємця, яка кожную копійку рахує, було як сніг на голову. Адже виселятися з приміщення, в яке вкладено такі гроші, і знову все починати заново — не дуже приємна річ. Та ще в її роки!

Зрозуміло, суди вирішували справи не на її користь, оскільки договори оренди укладалися на рік. Тоді Людмила Олександрівна схопилася, мов потопаючий за соломинку, за свої права як пайовик райспоживспілки. «Споживча кооперація, — пише вона у листі до «Голосу України», — створена з пайових внесків громадян, і в результаті постала велика власність, що складається з магазинів, заводів, комбінатів, заготівельних баз, ринків, підприємств. Усім цим майном ніби керують з'їзди, конференції, збори, а насправді... Власники паїв обмануті, вони існували й існують для кооперації, а не навпаки». Жінка вирішила через суд повернути собі майновий пай в якості приміщення, яке вона орендувала.

Відразу зазначимо, що вартість колишньої підсобки площею 17 квадратних метрів райспоживспілка оцінила в 238 413 гривень! За такі гроші навіть у Чернігові можна купити не одну пристойну квартиру!

Та рядового члена споживчого товариства чекало ще багато наступних сюрпризів-несподіванок. Наприклад, «Програма завершення розмежування і закріплення власності в споживчій кооперації України (Укоопспілки)» затверджена постановою XVIII позачергового з'їзду споживчої кооперації України 19 грудня 2000 року. Це дуже цікавий і хитромудрий документ. Я довго його читав, та так і не зрозумів, який механізм повернення члену споживчого товариства його майнового паю у натурі. Премудрі люди, які складали і згодом затверджували цей документ, натомість детально виписали перепони у набутті власності. У розділі IV є красномовний у цьому плані пункт 11: «Закріплення за пайовиком, який прийшов Всеукраїнську перереєстрацію членів споживчих товариств на 1 січня 2000 р., паю (часток) у майні споживчого товариства і споживспілок проводиться в грошовій формі після сплати

ним пайових внесків (підкреслення наше. — Авт.) для участі в Програмі завершення розмежування і закріплення власності в споживчій кооперації України». Отже, спочатку заплати певну суму, а потім можеш вирішувати питання набуття власності! Далі читаємо 13 пункт: «Пайовик, який протягом установленого терміну не сплатить пайові внески, втрачає право на пай (частки) в майні споживчого

товариства і споживспілок, а невикористаний пай (частки) в майні зараховується до резервного пайового капіталу». Потім ще треба сплатити за майновий сертифікат! Одне слово, пайовик для того, аби отримати цей документ, з якого не знати, чи й буде яка користь, ще повинен сплатити чималу суму внеску! І не раз! Зрозуміло, бажання взяти участь у такій Програмі завершення розмежування і закріплення власності в споживчій кооперації України обмежилось дуже невеликим колом претендентів. Люди в селах, у райцентрі не отримують такі зарплати, щоб сплачувати 5, 20, 40 і більше гривень за набуття права власності у споживчій кооперації.

— До 2000 року у нас було десь 28 000 пайовиків, — сказала головний бухгалтер Менської райспоживспілки Валентина Горова. — Перереєструвалось 1700, а виявило бажання отримати майнові сертифікати лише 197 чоловік.

Отже, все майно райспоживспілки, набуте протягом багатьох десятиліть, у такий спосіб переходить у володіння досить обмеженого кола осіб, які тепер матимуть

можливість після закінчення господарсько-фінансового року отримувати дивіденди з прибутку? На цьому прикладі добре видно, в чиїх інтересах і з чиїх позицій затверджувалась програма. Фактично вона стала великим подарунком для керівної номенклатури споживчих спілок!

На жаль, Людмила Олександрівна свого часу з певних причин не внесла потрібної суми внеску у касу райспоживспілки, а тому втратила право на пай у його майні. Та навіть якби вона і сплатила внески, ніхто їй не виділив би його у натурі. Бо така процедура, як сказали мені у Менській райспоживспілці, не передбачена чинним законодавством.

... Я приїхав у Мену на виселення магазину «Людмила» з приміщення райспоживспілки. Незважаючи на програні суди, Л. Біла зі своїм чоловіком не впустили виконавчу службу до приміщення. Їхній розпач, емоції і водночас відчайдушність у відстоюванні програної справи викликали співчуття. Я під час цієї сумної процедури ог-

лянув триповерховий торговий комплекс райспоживспілки. Так і не зрозумів, який сенс відбирати у підприємця, ветерана споживчої кооперації невеличке приміщення. Для того, щоб воно стало частиною відремонтованого «Маркету», треба знову нести солідні затрати «навпаки»: прорубувати у капітальній стіні двері, закладати вихід на вулицю. У той же час у райспоживспілці вочевидь бракує грошей, щоб відремонтувати порожній другий поверх. Жалогідне враження справляє третій поверх, де на стінах великі брудні плями, висять шматки штукатурки. Водночас стільки енергії втрачають у відстоюванні 17 квадратних метрів! Наче вони справді золоті! Невже, коли ці метри потраплять у систему споживчої кооперації, усім пайовикам її, які ще залишилися, стане легше від перемоги?

Сергій ПАВЛЕНКО.
Мена Чернігівської області.

На знімку: голова правління Менської райспоживспілки Олександр Пономаренко (зліва) та подружжя Білих під час спроби виселення магазину «Людмила» з приміщення райспоживспілки.

Фото автора.

Чи можна здолати корупцію в освіті?

■ ТОЧКА ЗОРУ

Істотним чинником стримування корупції в освітній системі могло б стати запровадження громадсько-державної системи управління нею. Тобто частину функцій слід передати недержавним організаціям та приватному сектору. Органи громадського управління повинні наймати на роботу керівників закладів освіти і педагогічний персонал, звільняти їх від займаної посади. Вони ж повинні мати вирішальне слово під час розподілу коштів, формування організаційної структури управління, правил внутрішнього розпорядку тощо. Саме на таких засадах працюють органи громадського управління в більшості розвинених країн світу. У нас же багато рішень приймається з огляду на політичні сили.

Чи не так сталося, коли Президент підписав указ про створення комісії з питань реформування освітньої системи, а тим часом не пройшло й п'яти років від дня прийняття Національної доктрини розвитку освіти, яка так і не реалізована в повному обсязі. Принагідно зазначимо, що в історії незалежної України це вже четверта спроба реформувати освіту. Чи не забагато?

Подоланню корупції, на мою думку, може сприяти формування на законодавчому рівні «правил гри» для суб'єктів управління освітньою сферою. Насамперед йдеться про визначення їхньої відповідальності за прийняті рішення, програми, що реалізуються, інші управлінські дії. Досі в жодному із чинних нормативних документів навіть найдопитливіший шукач не знайде положень, які визначали б сферу відповідальності МОН чи управлінської освіти і науки обласних державних адміністрацій за результати функціонування освітньої системи. Чи не тому, коли міністерство критикують за неякісні й надмірно заповнізовані підручники, його представники твердять: «Це вирішують науково-методичні ради, комісії, а не ми». Але відомо, що колективна відповідальність породжує безвідповідальність.

Хто підрахував, яку суму платники податків вимушені сплачувати за так звану профілізацію старшої школи, що насправді стала

справжньою профанацією важливої справи? Вона була запроваджена без належної підготовки, кадрового і методичного забезпечення. Це стосується, зокрема, програми комп'ютеризації професійно-технічних училищ. Там сьогодні немає навіть застарілих слюсарних, токарних, будівельних інструментів, верстатів, автомобілів, тракторів, комбайнів, іншої техніки, зате будуть комп'ютери...

«Створена Міністерством освіти і науки за сприяння Міністерства економіки, Міністерства фінансів та інших міністерств і відомств недосконала та неефективна, в кінцевому підсумку, система виконання державного замовлення на підготовку фахівців з вищою економічною освітою без вивчення потреб економіки та необхідності працевлаштування випускників відповідно до вимог чинного законодавства призвела до використання коштів державного бюджету України з правопорушеннями та неефективно у сумі 268,8 мільйона гривень».

Це дані Рахункової палати за результатами перевірки у 2005 році. Схожа ситуація не лише у системі вищої освіти. Колегія Рахункової палати розглядала питання про результати перевірки використання дер-

жавних коштів на підготовку робітничих кадрів у професійно-технічних училищах. Висновок: 114 мільйонів гривень також використано з правопорушеннями і неефективно. До речі, про надзвичайно низькі рентабельність та коефіцієнт корисної дії системи профтєхосвіти ми вже писали («Голос України», 15—16 липня 2005 року). Наші міркування і прогнози підтвердив, на жаль, фінансовий аудит.

Перелік таких управлінських рішень, за ефективність яких ніхто нікого і ніколи не питає, можна продовжувати. Але ж ні для кого не секрет, що багато з них

приймаються заради реалізації певних тінювих схем.

Важливе значення має монополізація управління освітою. Сьогодні монополія виявляється в тому, що органи управління видають дозволи на здійснення освітньої діяльності, виступають її замовником, визначають зміст освіти, контролюють її якість тощо. Коли всі заклади були державні, така система мала право на життя. Але в умовах існування закладів освіти різних форм власності монополія органів управління освітою створює ідеальний ґрунт для розквіту корупції. Це добре видно на діяльності систе-

ми ліцензування та акредитації вищих навчальних закладів. Для того, щоб пройти через її наземні та підземні рифи, потрібно не лише розумові та фізичні зусилля, а й певні ресурси. Їх вимушені знаходити ті, хто хоче отримати ліцензію чи пройти акредитацію. Чи не тому за кількістю вищих закладів освіти та їхніх філіалів ми далеко попереду всієї Європи? Дарма, що наші університети не входять навіть у першу сотню найпрестижніших вузів світу. До речі, у переважній більшості країн світу подібні служби не підпорядковані освітнім міністерствам, а існують як самостій-

ні державні структури. Аналогічна ситуація із контролюючими освітніми інстанціями. Державна інспекція закладів освіти в Україні також підпорядкована МОН. Її працівники, отримуючи заробітну плату в цьому відомстві, є залежними від нього. Чи може у такому разі їхня діяльність бути ефективною та результативною?

У боротьбі з корупцією в освіті є ще один важливий шлях, який недооцінюється. У нас багато зроблено для того, щоб головними корупціонерами зробити вчителів

та викладача ВНЗ. Звичайно, у багатотисячній педагогічній армії є й такі. Але переважна більшість — чесні, справедливі та добросовісні вчителі, вихователі, майстри виробничого навчання, викладачі, доценти і професори. За останні роки вони зазнали стільки поневірянь, принижень і зневаги, що вистачить не на одне покоління. І великим гріхом перед суспільством є намагання зробити їх хабарниками. Адже не їхня вина в тому, що навіть після останніх широко розрекламованих підвишень зарплати у грудні 2005 року, за даними Міністерства фінансів України, середня робітна плата в освіті становила 848 гривень, тоді як у промисловості — 1126. Принагідно зазначимо, що наприкінці XIX століття лаборант вищого навчального закладу отримував зарплату, яка була в 4,7 разу більша за робітничу.

Віддамо належне нинішньому керівництву МОН та особисто в.о. міністру Станіславу Ніколаєнку. Підвищення заробітної плати освітянам було вагомим. Але... Педагоги живуть бідно, багато елементарних цивілізаційних благ їм недоступні. То, може, досить втішатися досягнутим?

Названо аж ніяк не всі, але чи не основні шляхи боротьби з корупцією в освітній системі. Щоб її подолати, потрібна воля Президента, уряду та вищого освітянського керівництва. Необхідно внести принципові зміни в чинне освітнє законодавство. Врешті-решт, необхідно розробити та прийняти Закон України «Про управління освітою», який сформував би законодавче поле для утвердження громадсько-державної системи керування галуззю.

Ігор ЛІКАРЧУК,
директор Центру освітнього менеджменту Міжнародного освітнього фонду ім. Ярослава Мудрого, професор, доктор педагогічних наук, заслужений працівник освіти України.

Київ.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Не сумніваємося, що серед освітян є такі, хто може дорікнути авторів за намагання очорнити «світле», винести сміття з хати... Вам слово, опоненти...

■ СПОРТ

Юрковська — найкраща

Чотириразову чемпіонку ігор в Турині українку Олену Юрковську визнано найкращою спортсменкою IX зимової Паралімпіади. Відповідне рішення ухвалив оргкомітет змагань. Нагадаємо, що Юрковська в Турині виборола чотири золоті, по одній срібній та бронзовій медалі.

Нагадаємо, що українці на Паралімпіаді завоювали 25 нагород (7—9—9).

Як уже згадувалося, чотири золоті нагороди до скарбнички української команди поклати Олена Юрковська, по одній — Віталій Лук'яненко, Олег Мунц та Юрій Костюк.

Спортивна гімнастика. Ліон (Франція). На етапі Кубка світу українець Андрій Ісаєв став срібним призером. У вільних вправах третє місце посіла Ольга Шербатих.

Дзюдо. Таллінн (Естонія). Етап Кубка світу серед жінок. Українки завоювали три медалі. Срібні — в Ольги Сухой (Рівне, 48 кг) і Марини Прищепи (Київ, 70 кг), «бронза» — в активі Ольги Старубинської (Київ, 57 кг).

Теніс. Оранж (США). Турнір ITF з призовим фондом 50 000 доларів. У чвертьфіналі українська тенісистка Альона Бондаренко обіграла чешку Єву Бірнерову, посіяну під сьомим номером: 6—4, 6—2. У півфіналі Альона виявилася сильнішою від Анн Кремер з Люксембурга: 4—6, 6—3, 6—0. А у вирішальному поєдинку киянка здолала Івонн Мойсбургер з Австрії: 6—3, 7—5. Перемога в Оранжі дала змогу Альоні Бондаренко повернутися до світової сотні і знову стати першою ракеткою України.

Полювання на вовків: страчувати або милувати

Десять тисяч гривень виділив обласний бюджет для відстрілу вовків. Таке рішення депутати прийняли з подання обласного управління лісового господарства. Кошти підуть на регулювання популяції вовків. Для цього організують групи мисливців, установлять засідки і пастки, виготовлять обмежувальні лінії з прапорами, залучать фахівців-зоологів, проведуть інші заходи.

Від сірих хижаків найбільше потерпають жителі Кінбурнської коси, півострова в Нижньодніпровських лісах. Саме ці місця облюбували вовки років двадцять тому. Можливо, звір водився тут і раніше, але останнім часом він став проявляти себе дедалі активніше і зухваліше. Через те, що коса віддалена від цивілізації і густонаселених районів, тут живе велика кількість зайців, козуль, кабанів, що створило гарну кормову базу для хижаків.

Серед місцевих жителів існує версія, що на косі водяться вовкособаки. Вони добре знають людські звички, бо в них кров собаки, а тому їх піймати складно. Представники цього виду не бояться людей, нападають на свійських тварин і навіть на своїх родичів — собак. Тетяна, жителька с. Василівка, розповідає: «Спочатку з'їли вальштер'єра, взяли маленьку собачку, а потім — лайку. Лайку вони взагалі роздерли у дворі. Ранком прокидаємося — собаки немає. Ми пішли подивитися на

город. Тільки шкіра залишилася. Далеко не потягли, з'їли просто у дворі».

Випадків нападу на людей не було, але історій про зустрічі з хижакими можна почути чимало. Директор регіонального ландшафтного парку «Кінбурнська коса» Зіновій Петрович про вовків відзивається шанобливо. Хоча крові вони йому попили. Проте Зіновій Осипович вважає вовків найрозумнішими тваринами, хоча хитримі, небезпечними і злопам'ятними. Слухаючи його, переконалися, що казки про братика-вовчика насправді і є казками.

Одного разу довелося Зіновію просидіти з хижаким буквально спина до спини. Обое від дощу сховалися під одним деревом.

— Досі мороз по шкірі від одного спогаду, — каже директор.

Але вовк його не чіпав, хоча людський дух почув. Просто розбіглися в різні боки. А от бичка загриз. Та ще й у день народження Зіновія.

— Образився тоді на мене сірий. Довго я ганяв його лісом. Але думаю, що, нападаючи на свійських тварин, вовки привчають господарів до обережності. Нема чого худобу тримати без нагляду.

На Кінбурнській косі практично немає жодного двору, куди б не заглянули хижакі. З вовками борються. За останні вісім років відстріляно вісім дорослих особин. З них три вовчиці. Виловлено і виводок вовчат.

Знищувати вовків чи ні — питання неоднозначне. Одні висловлюються за їх винищення. Інші, зокрема екологи, вважають, що вовк — частина екосистеми коси. Якщо вже він з'явився в цих краях, отже, це природна необхідність. Насамперед, він виконує функції санітара. Якщо винищимо вовків, порушиться екосистема. До чого це може призвести, невідомо.

... А «Кульгавого» цього року все-таки застрелили.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.
Фото Сергія ГЛАДКЕВИЧА.

■ ВИСТАВКИ

Березневе розмаїття

Так назвала свою першу персональну виставку київська художниця Анна Лисенко. Відкрито вернісаж у щойнозбудованому адміністративному будинку Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» у селі Моринцях.

Фото автора.

Легкі чисті фарби, романтика сприйняття життя характерні для молододі мисткині. Першими відвідувачами її виставки стали учні та селяни сіл Моринці, Шевченкове, Тарасівка.

Черкаська область.

На знімку: настрої у Анни Лисенко по-справжньому весняний.

■ ПРЕМ'ЄРИ

Моцарт через скакалочку

У Національному театрі опери і балету відбулася прем'єра комічного балету на музику Моцарта «Весілля Фігаро»

Залишивши в основі лібрето фабулу знаменитої однойменної опери, балетмейстер Віктор Яременко, диригент Олексій Баклан і художник Марія Левитська довели, що пародія на академічний балет може бути значно повчальніша за «серйозну» виставу.

Театру вдалося зробити одразу три дива: перетворити оперу на балет, поставити цілком оригінальний спектакль і змусити переповнений зал надривно реготати над балетними па.

Від опери, крім назви, тут залишилися увертюра, генеральна сюжетна колізія п'єси Бомарше, двоактна форма і семеро головних персонажів — граф із графінею, слуги Сюзанна та Фігаро, ключниці Марцеліна з доктором Бартоло і вчитель музики дон Базиліо. Саму партитуру диригент Олексій Баклан склав із 36 партитур ранніх симфонічних творів Моцарта, завдяки рівності стилю якого стики між окремими частинами колажу практично не помітні. «Штучність» усього, що відбувається на сцені, підкреслюють і утрировано класицистичні декорації та костюми Марії Левитської: задник першої картини — це живописна рамка із зображенням усередині неї пасторального тріо — лебедя, павича і фазана.

Утім, ілюстрація, що нагадує ресторанні мальовничі ідилії, — перше, що спроможне у «Весіллі Фігаро» не на жарт розвеселити. У тому, що павич — це граф, годі й сумніватися: костюм графа (його роль на прем'єрі танцював Ігор Буличов) прикрашений саме павиними перами. Лебідь на задньому плані зображення — це, найімовірніше, Сюзанна (Олена Філіп'єва), партія якої наскільки розкішна та суттєва, з безліччю сольних варіацій, наскільки само недоречно академічна. Фазан — це Марцеліна: у Миколи Михєєва, який виконав на прем'єрі партію старіючої ключниці, виявилася найвдачіша роль, комізм якої нарастає з кожного картиною.

Саме з образів «напівчоловіків» — Марцеліни, яка трохи нагадує Верку Сердючку, і юного пажа Керубіно (Ярослав Саленко продемонстрував чудові польотні стрибки) — Віктор Яременко виткав комічне полотно неокласичного балету, примудряючися водночас не забувати і про кордебалет. Вигадана постановниками сцена риболовлі Марцеліни і Бартоло (рибу, здається, навіть живу, на вульки танцюристів чіпляли в оркестровій ямі музиканти) вийшла натягнутою — на початку першої дії глядачеві не хочеться так просто бути впливаним на гачок. Дивертисмент, наступна сцена, в якому кордебалет з джужіною Фігаро та стількох само Марцелін ретельно і довго зображували сонні фантазії закоханої у Фігаро (Сергій Сидорський відповідав ліричному образу своєї партнерки Олени Філіп'євої) Марцеліни, був за часом занадто розтягнутим. Поява Керубіно то з жовтою гімнастичною стрічкою, то зі скакалкою, поміжками глядача, якого нарешті почали смішити не справжньою рибою чи справжньою парою від справжнього сніданку графа, а саме танцем — чимось середнім між балетом і спортивною гімнастикою.

Після метушні з перевдяганнями наприкінці першої дії в другій швидка зміна сцен пішла як по маслу. Марцеліна довідалася про те, що Фігаро — її син, і ніжно притискає його до своїх сердючких грудей. Солдати з війська, куди граф відправляє Керубіно, то поповзом, то з допомогою кремінних рушниць з багнетами зображують бойові дії. Граф, який поступово еволюціонує від пантоміми до легких притупувань і прискоків, з викопаною просто на сцені трояндою освідчується в коханні своїй переодягненій дружині (Тетяна Андрєєва — вдало виконує роль як повний антипод свого чоловіка).

У фіналі, як і має бути, усі щасливі. Кілька скакалок, подарованих графінею Керубіно, зв'язують в одну, до пажа, котрий весело стрибає, один за одним приєднується чоловіча частина кордебалету. Але тільки-но один танцівник не попав у ритм, і в скакалці заплуталися усі: ритм збито, оркестр зупинився. Перервану сцену за знаком Керубіно почали ще раз, з успіхом провели і завершили довгою кодою сольних і парних варіацій.

Віктор Яременко і Олексій Баклан також щасливі: якщо їхня попередня спільна робота — поставлений Національною оперою балет «Віденський вальс» на музику Штрауса — нагадала першу спробу зв'язати кілька скакалок в одну, то з другої спроби у «Весіллі Фігаро» їм це цілком удалося.

Юлія БЕНТЯ.

У Київському музеї російського мистецтва відкрито велику виставку творів художника Михайла Врубеля до 150-річчя від дня його народження

Дві долі Лідії Бичкової

Лауреат міжнародних конкурсів Лідія Бичкова ще недавно значилася в афішах як солістка Національної опери України. Але згодом її концерти проходили лише у Нью-Йорку, Філадельфії, Монреалі, Торонто... Чи ми такі марнотратні, і столична сцена назавжди втратила одну з кращих виконавиць сопранових партій?

Свого часу Бичкова приїхала до Києва після солідної музичної освіти (училище, консерваторія й аспірантура в Москві). Коли вона співала на конкурсі імені Глінки, сама Ірина Архипова сказала, що із шістдесяти сопрано Бичкова найкраще виконала обов'язкову для конкурсу складну каватину Горислави з «Руслана і Людмили». Але ні лауреатство, ні престижні московські дипломи, вочевидь, не справили враження в Києві. До театру Бичкову прийняли одразу. Але що сталося потім?

Літ п'ять тому один із загальнонаціональних каналів запропонував Лідії Бичковій зняти про неї телефільм. За сценарієм там було запитання: «Чому ви не співаєте Тоску, Лізу і т. д.?». Відповідь була написана заздалегідь: «На все Божа воля...». Бичкова не схотіла зніматися в тому фільмі. Може, на ТБ не заведено було критикувати тодішнє керівництво опери. Але перекладати на Всевишнього провину за свій творчий простій співачка теж не хотіла. Адже насправді й Тоску, й Лізу, й багато іншого можна було заспівати, заручившись лише розчерком пера диригатора. А він виявляв схильність далеко не до кожного.

Безкомпромісна Лідія Бичкова й в іншому. Вона

завжди точно знає про свій власний вибір. Маючи в репертуарі десятки романсів Чайковського, вона відмовляється співати «Снова как прежде один» — найвеличніший шедевр, але — дуже короткий романс, що вимагає порівняно невеликого діапазону голосу. «Краще за Атлантова це заспівати вже неможливо», — каже вона, свідомо обмежуючи себе. Те саме й з хрестоматійним романсом Глінки «Как сладко с тобою мне быть» — ефектним концертним номером надзвичайної краси. «Я не можу це співати», — каже співачка, хоч очевидно, що вона зробила б це краще за багатьох. Мабуть, є особливі принципи добору, відомі лиш майстрам. І лиш сам співак знає, яких сердечних витрат вимагатиме той чи той твір.

Якось вона сказала про Малера: «Він умів говорити глобально про інтимне». Мабуть, це притаманне і їй самій. У Бичкової на концертній естраді помічаєш дивну особливисть. Коли вона співає повільну, споглядальну музику, беручи довгий звук, дивиться кудись угору і вже наступної миті переводить погляд на аудиторію. Вона ніби знімає звуки з неба. Вона з тих співачок, які завжди залишаються «з гарячим серцем і холодною головою». Її ху-

дожне кредо: жодної близькості чи поверхневих ефектів. Лиш так можна встигнути сказати «глобально про інтимне»...

Як охарактеризувати її голос? У Бичкової драматичне сопрано повного діапазону, незвичайно красивого тембру, дуже польотне й ідеально «вирівняне» у всіх регістрах. Характерно, що за час роботи в театрі її голос не почав «розгойдуватися», як це буває майже з усіма сопрано.

Найцікавіші сторінки творчої біографії Бичкової вже давно не стосуються Києва. Та про два її нездійснені київські задуми хотілося б нагадати. У пору підготовки «Лоенгріна» в нашій Національній опері їй було офіційно запропоновано розучити партію Ельзи: голос Бичкової просто створений для Вагнера. Але співачка вже так звикла до відмов і простоїв у театрі, що не повірила у своє щастя. «Все одно не дадуть заспівати», — сумно сказала вона. Але вивчила

складний німецький текст і почала працювати над партією. На жаль, спектакль протримався недовго, а згадати про Бичкову дирекція так і не встигла. Подвійно прикрим був випадок, коли театр готувався до закордонних гастролей з «Князем Ігорем». Лідія Бичкова довгий час співає Ярославну — найскладнішу партію російського репертуару для драматичного сопрано. Приймаючи співачку до театру (ще за Стефана Турчака), про неї думали передусім як про незамінну Ярославну. Навіть колеги висловлювали ширі компліменти на її адресу («Ви — найкраща Ярославна!»). Але ніхто так і не запросив Бичкову співати в гастрольних виставах.

Бичкова здійснила кілька турне містами США (чи кожний український співак може похвалитися цим?). Її запрошував для участі в концертах американський диригент Роджер Мак-Меррін, співробітництво з яким тривало вісім років.

А в афіші театру і нині багато «її» спектаклів — «Трубадур», «Запорожець за Дунаєм», «Князь Ігор». Було б чудово, якби Лідія Бичкова виходила на сцену Національної опери в цих та інших виставах. І не двічі-тричі на рік, а частіше. Тоді й ми не почувалися б обділеними, та й співачка мала б більше підстав для оптимізму. Але тепер вона вже проживає інше життя — за океаном. Проживає без нас, а ми — без неї...

Олександр МОСКАЛЕЦЬ.

Сезон змін

Житомирський облмуздрамтеатр ім. І. Кочерги переживає ніби друге народження після деякого застою. Після того, як колишнього директора театру Л. Данчука змінила Н. Ростова, художнім керівником затвердили заслуженого артиста України Г. Артеменка, робота в театрі пішла набагато активніше.

Нині тут два режисери-постановники. Заслужений артист України Григорій Михайлович Артеменко, художній керівник, працює в театрі з 1965 року. Більшість вистав поставлені саме ним. А з цього сезону в театрі працює ще один режисер — Наталя Тімошкіна. До того вона викладала акторську майстерність та режисуру в Житомирському училищі культури. А в театрі Наталя Миколаївна дебютувала виставою «Тінь».

Сезон 2005—2006 рр. театр відкрив драмою «Мазепа» (режисер-постановник Г. Артеменко). Цей історичний твір важко вписується в канву теперішнього репертуару, де переважають мюзикли та комедії. Та й публіка виставою, на жаль, не зацікавилася.

Велику увагу привернула до себе п'єса київської авторки Т. Іващенко «Втеча з реальності» (постановка молодого актора театру П. Авраменка). Вистава розрахована переважно на молоді. Тема — молоді і наркотики. Це був, власне, цілий проєкт, присвячений боротьбі з наркоманією. Проєкт досить специфічний. Та незвичайні враження гарантовані стовідсотково. Крім прем'єри вистави, у фойє театру влаштували

виставку на тему «Молоді і наркотики». Тут — роботи відомого житомирського художника Валерія Раденького, кількох молодих художників та фотороботи Валентина Заблоцького. У проведенні виставки взяв участь Житомирський обласний центр ресоціалізації наркозалежної молоді «Твоя перемога». Всі, хто відвідав театр того дня, звернули увагу на цілу серію знімків з вистави «Втеча з реальності» (фотограф Анатолій Зіневич).

Поповнює свій репертуар і мала сцена. Восени тут відбулася прем'єра комедії сучасного українського письменника О. Ірванця «Брехун з Литовської площі». П'єси Ірванця йшли в Німеччині, Люксембургу, Харкові, Києві. Над «Брехуном» у Житомирі працював Григорій Артеменко, нині комедія збирає повний зал.

Ще однією помітною подією була прем'єра п'єси Є. Шварца «Тінь». Це своєрідна філософська казка для дорослих. Режисер-постановник Н. Тімошкіна намагалася зробити цю виставу помодерному, і це їй вдалося. Режисер визначила жанр «Тіні» як саркастичну драму. Прем'єра «Тіні» викликала справжній ажиотаж.

Подальші творчі плани — в секреті, мабуть, щоб приємно здивувати глядачів. А хтось із них у книзі відгуків написав: «Крига, здається, скресла — в Житомирі народився ТЕАТР!».

Аліна СІТНИКОВА.

На знімку: провідний актор житомирського театру В. Яременко на ювілейному вечорі.

Творець дивосвіту

— *Ти ж дивися, Толю, приїдеш у свої Кугайці, не забудь, попроси ще таку книжку. Без неї й не повертайся! Сам знаєш, зачитали до дір, а скільки ще людей просять її дати хоч на вечір!*

Так наказували українці-заробітчани своєму побратиму з Чемеровецького району на Хмельниччині, коли він зібрався провідати домівку. А йшлося про невелику брошурку, такий собі районний «самопал», виданий коштом родини та друзів кугаєвецького митця-самородка Володимира Мостіпаки. Назва «Творець дивосвіту» не обіцяє жодних інтриг. Це просто життєпис колгоспного художника-оформлювача, репродукції його робіт, відгуки земляків.

А в кінці книжечки — пригорща поетичних рядків, віршованих гуморесок, влучних висловів та думок героя оповіді. Оце й є те, чим зачитуються наші земляки в чужій стороні. Виявилося, побувала книжка в руках майже 15 тисяч читачів, і не один із них вдивлявся в такі рідні українські слова крізь пелену сліз, похилив голову в тузі за Батьківщиною. От що таке слово!

*Слово — як олово,
Золото — слово,
слово — і радість,
слово — і сум,
слово — мов камінь,
слово — мов пух,
слово і тепле,
немов кожух.
Слово — і холод,
слово — і тьма,
буває, що в слові
Слова нема...*

Ці прості сентенції Володимира Мостіпаки, здається, далекі від класичних висот. Але ж дале-

ко не кожен класик годен достукатися до народного серця, як це вийшло у нього. А йому навіть не вдалося здобути омріяну вищу освіту!

...Про талант свого земляка кугайчани вперше довідалися не в музеях та виставкових салонах, а ... в глиняному кар'єрі за селом. Тут раптом з'явився барельєф Тараса Шевченка.

— Як живий! І хто це зробив?

якби закінчив інститут, зміг би творити набагато краще. Але які там інститути, коли післявоєнна бідність, батькове каліцтво відкривали дорогу хіба що до єдиного вузу: разом із матір'ю впрягати-ся в воза, аби прогодувати велику родину. І все ж хлопець не пропустив обласних конкурсів, щоб дістати рекомендацію до Київського художнього інституту. Йому казали: тобі немає рівних у малюнку, графіці. Але «путівки» отримували інші, у кого батьки багатші. І вкотре ні з чим вертався до села та й учив себе сам. Згодом у нього вдома зібралася велика бібліотека, листоніжки несли до його хвіртки пачку газет та журналів, а все село користувалося його енциклопедичними словниками. Свою нескореність митець відтворить у найкращому автопортреті, який назве «Прометеем».

Сільські люди не лише в рідлю дивляться! Бува, підносять очі й до неба. Воно над Кугайцями особливе. Ніби змагається з блакитними мілинами річки Жванчик. І те, й інше увіковічене сільським майстром і виставлене в справжній галереї (кілька років тому відкрили її в місцевій школі).

Дивляться люди й дивуються: як це наш Володька Мостіпака зумів показати те, що ми найбільше любимо? Коли доньки майстра привезли його твори кандидату наук, мистецтвознавцю Наталі Урсу, вона була вражена: «Жодного штампу, навіть натию немає на стереотипне мислення, ніякої холодної академічності! Він вчився у природи, всі твори просякнуті чистотою, наївністю образотворчої мови, виразністю та несподіваністю побаченого і створеного. Інтуїтивно йому вдається досягти неабиякої художньої сили». У всьому — портретах земляків, живописі, скульптурних композиціях. І навіть через тисячоліття побачать нащадки кугайчан, яким було їхнє село, їхні прадіди...

Усвідомивши, яку велику справу зробив Мостіпака, селяни назвали його іменем вулицю, а на будинку митця, де на крилах сірого гусака мандрує в небо Івасик-Телесик, встановили меморіальну дошку. І все-таки багатьох досі не покидає відчуття боргу перед земляком. «Суспільство — багатоголосий хор:

як навчиш, так і співатиме», — записав колись митець. Ото ж бо! Колись «співали» так: головне — наді, а мистецтво має прославляти щасливий радянський лад. А Мостіпака терпіти не міг, коли керівні мужі прагли керувати митцем.

То, може, й добре, що про літературну творчість Мостіпаки знало небагато людей. Бо хтозна, як сприйняла б влада отаке:

*Лежали в складі лозунги старі,
Плакати і лопати,
З паперу гнізда звили тут шурі
І стали жити-поживати.
Отак і бюрократи, мов шурі,
Собі, ховаючись за лозунги старі,
Із тяганини гнізда в'ють,
Досхоцу сплять, ідять і п'ють,
І сито ждуть від дати і до дати
Легенької державної зарплати.
Або:
Довго він дунив громаду,
Поки не обняв посаду.
А посаду як обняв,
Тільки й чути:
«Гав!» та «Гав!»*

Володимира Мостіпаки не стало в 1989 році, але хіба не актуальні його слова й нині?!

Чи не через отих державних гавкунів шість мільйонів українців поневіряються за кордоном у пошуках шматка хліба, а поля в їхніх рідних селах заростають бур'янами? Якщо навіть чужинський хліб дістається комусь із маслом — а Батьківщина дорожча. Кожен споминає про неї, кожне слово звідти. Про те свідчить зачитана до дір книжечка.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.
На знімках: роботи Володимира Мостіпаки — «Сільська Мадонна», «Свіжий анекдот».

Фото автора.

Борги та аванси

(Начало на 1-й стр.).

У концерті відбулися ще дві світові прем'єри, цього разу — творів, шойно написаних. Другу симфонію Олексія Скрипника виконав симфонічний оркестр у повному своєму складі, а в «Мостах до невидимих берегів» поряд з авторкою твору, молодією композиторкою Іриною Алексійчук, солював її чоловік, відомий київський піаніст Юрій Кот.

У найближчі фестивальні дні звучатиме багато молоді музики: десятки камерних творів студентів композиторського факультету Національної музичної академії, а також симфонічні опуси її недавніх випускників — Олександра Шимка, Мак-

сима Шоренкова, Валерія Антонюка.

Сьогодні і завтра — два українсько-польські камерні концерти в київському Будинку вчених, організованих двома «двостаночниками»: українським композитором і піаністом Богданом Кривопустом і польським скрипаєм і композитором Кшиштофом Ласоном. Ансамблем Київської організації Національної спілки композиторів «Рикошет» (художній керівник — композитор Сергій Пілютиков) на завтрашньому вечірньому концерті керуватиме молодий диригент Максим Кузін, а виконуватимуть французьких і українських метрів, серед яких Олів'є Мессіан, П'єр Булез, Леонід Грабовський і Сергій Пілютиков.

Ю. Б.

■ НОВІ ТРАДИЦІЇ

День села в музеї

Вперше на Полтавщині в обласному краєзнавчому музеї започатковано цікаву акцію — цикл культурно-мистецьких заходів «Моє рідне село». Днями тут відбувся «День Селешини»: це село у Машівському районі саме відзначає 350-річчя від часу заснування.

В одному із залів музею зібралися вчителі та учні Селешинської середньої школи на чолі з директором Надією Чирвою, мешканці села, представники громадськості Машівського району, земляки з Полтави, студенти полтавських вузів. Сільський голова Олександр Кербут розповів про трудові здобутки сільчан, про перспективи соціально-економічного розвитку Селешини — села, яке уособлює не тільки аграрний, а й загальноекономічний потенціал району, адже тут розташова-

на залізнична станція, елеватор, цех одного з нафтовидобувних підприємств.

Присутні переглянули й відеожурнал про історію села, його видатних осіб; матеріали про них зібрані активістами шкільного музею, яким завідує Любов Калантай. Особливу цікавість викликала сторінка «Сімейні династії села», де представники кількох шанованих у селі родин (Щербанів, Малисевичів, Олійників) розповіли про свій внесок у розвиток села, сімейні традиції. Так, у родині Щербанів — три кандидати наук і один професор, гідні похвали й інші — мудрі, працьовиті, люблять людей і рідний край, істинні патріоти землі Полтавської.

Зі словами вітання до гостей звернулася директор Полтавського краєзнавчого музею Катерина Фесик, а народна артистка України співачка Неллі Ножинова подарувала присутнім чудові пісні зі свого репертуару.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Іменини казкаря

■ КАЛЕНДАР

Виповнилося 100 років з дня народження відомого радянського кінорежисера-казкаря Олександра Артуровича Роу.

Творча біографія Олександра Роу пов'язана з Кримом і Севастополем. На Ялтинській кіностудії режисер зняв художній фільм «Нові пригоди Кота в чоботях» і документальний «Артек». У Севастополі живе кіноактриса Тетяна Гагіна (Клюєва), котра виконала головну роль у фільмі Роу «Варвара-краса, довга коса».

У день народження режисера в Севастопольському відділенні Національного Союзу кінематографістів України Тетяна Гагіна розповіла глядачам і колегам про свою роботу з Олександром Роу.

За словами актриси, Олександр Артурович був дуже доброю людиною, винахідливим режисером, а для неї — ще й чудовим учителем. Студентів молодших курсів Державного інституту театрального мистецтва не дуже охоче відпускали на зйомки, і Тетяні разом з режисером довелося виявити спритність і фантазію. «На знімальному майданчику він однаково уважно ставився до відомих, досвідчених акторів — Георгія Мільяра, Олександра Хвилі, Михайла Пуговкіна, Бориса Січкана — і до мене, майже дебютантки», — згадує Тетяна Гагіна.

Кадр з фільму «Морозко».

Олександр Роу двічі екранізував твори Гоголя: у 1952 році він поставив стереофільм «Майська ніч, або утоплена», а 1961-го — «Вечори на хуторі біля Диканьки».

Казки Олександра Роу і досі люблять глядачі. Телеканали України показують фільми «За шумом велінням», «Василиса Прекрасна», «Кошій Безсмертний», «Коник-Горбоконик», «Мар'ямистриня», «Королівство кривих дзеркал», «Вогонь, вода і мідні труби» і «Морозко», відзначений у 1965 році головним призом на кінофестивалі у Венеції.

Тетяна Гагіна каже, що дотепер запрошення на головну роль у фільмі Роу і роботу з майстром вважає казковим дарунком долі, і завжди у день народження Олександра Роу розповідає глядачам про веселого і доброго кіночарівника.

Тетяна КУРАКІНА.
Севастополь.

Львів в облозі: йде Хмельницький...

Сцена Львівської опери — третя за рахунком, де прозвучав могутній голос гетьмана. Потужний проєкт — постановка опери Данькевича «Богдан Хмельницький» — втілює ідею мистецького єднання «Схід—Захід разом». Одеський диригент Василь Василенко, київський режисер Василь Вовкун, кіровоградський балетмейстер Віктор Похиленко плюс львівський «сегмент» — в особі художників-сценографів Михайла і Тадея Риндзаків і виконавця партії Хмельницького Степана П'ятничка дали нове дихання відомому твору. Опера була написана до річниці Переяславської ради і свого часу була ідеологічною візитівкою провідних оперних сцен Радянського Союзу. У нинішній редакції опери відчувається й «голос» помаранчевої революції. Саме він покликав до рідного Львова зірку світової величини — Степана П'ятничка. Останніми роками його частіше чули у США... Після мистецької «облоги» Львова Богдан Хмельницький відвідає усі оперні міста України.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

«Маруся Чурай» на Прикарпатті

Івано-Франківський облмуздрамтеатр імені І. Франка розпочав роботу над виставою «Маруся Чурай» за мотивами однойменного роману у віршах Ліни Костенко. Згоду на це, за словами працівників театру, дала сама авторка твору.

Постановку здійснює київський режисер Євген Курман. У ролі легендарної Марусі Чурай спробують себе студентки Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету Галіна Баранкевич та Марина Клодницька. Глядачі побачать виставу ще в нинішньому сезоні. Нагадаємо, що Маруся Чурай, за народними переказами, жила в Полтаві в першій половині XVII століття. Їй приписують авторство пісень «Ой не ходи, Грицю», «Котилися вози з гори», «Засвіт встали козаченьки» та інших. Сюжет пісні «Ой не ходи, Грицю» ліг в основу кількох повістей, романів, драм і поем, серед яких найвідомішими є повість Ольги Кобилянської «У неділю рано зілля копала» та роман у віршах Ліни Костенко.

Дарина НАЗАРЧУК.

За культурне співробітництво

Презентація книги доктора педагогічних наук, професора, ректора Педагогічної академії Володимира Василенка «Тагор» відбулася у Кіровограді за участі Надзвичайного і Повноважного Посла Індії в Україні Дебабрати Сахи.

Присвячена книга видатному індійському поету, композитору, драматургу, першому Нобелівському лауреату з Азії Рабіндранату Тагору. В. Василенко розповів, що книгу написано на замовлення Видавничого Дому Шалви Амонашвілі та опубліковано коштом видавництва. Автору, за його бажанням, гонорар видали книжками, які він передав до бібліотеки Педакадемії.

Дебабрат Саха наголосив, що нині Україна є одним із пріоритетних стратегічних партнерів Індії. Оборот торгівлі між країнами становить майже два мільярди доларів на рік. Проте, зауважив посол, співробітництво повинно розвиватися також і на духовному, і на особистому рівнях. Налагодження культурних зв'язків відіграє у цьому надзвичайно важливу роль.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

**Закрите акціонерне товариство
д залізобетонних конструкцій № 1»**

повідомляє, що 11 травня 2006 року о 15 годині у приміщенні їдальні товариства за адресою: м. Запоріжжя, вул. Фінальна, 1 «б» відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт голови Спостережної ради про роботу у 2005 році.
2. Звіт голови Правління та директора ДП «Мрія» про роботу у 2005 році.
3. Звіт голови Ревізійної комісії про роботу у 2005 році. Затвердження річного звіту.
4. Про порядок розподілу доходу та покриття збитків.
5. Про переобрання Ревізійної комісії.
6. Про затвердження обраного Правлінням члена Правління замість вибулого.

Для участі у зборах потрібно мати документ, що посвідчує особу акціонера, а для представників акціонерів - документ, що посвідчує особу, та доручення на право участі.

Правління.

Постановою Господарсько-го суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) № 44/580-6 від 03.03.06 Товариство з обмеженою відповідальністю «Теком», код ЄДРПОУ 31282479 (03148, м. Київ, проспект 50-річчя Жовтня, 1-А, р/р 26009137701 в АКБ «Інтеграл-банк» в м. Києві, код банку 320735) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Сворцова Олега Михайловича (м. Євпаторія, вул. Рєпіна, 17, ід. номер 2525320633).

ВАТ «Магазин 414 «Київський»

повідомляє про проведення чергових загальних зборів, які відбудуться 18 травня 2006 р. за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, 45.

Початок зборів об 11-00 годині.

Реєстрація учасників зборів проводиться за місцем проведення зборів з 9 години 30 хвилин до 10 годин 30 хвилин у день проведення зборів.

Для реєстрації та участі у загальних зборах необхідно мати:

- паспорт або документ, що посвідчує особу акціонера або представника;
- довіреність акціонера — представникам акціонерів.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Затвердження звіту ревізійної комісії.
2. Затвердження річних результатів діяльності товариства, порядку розподілу прибутку (фінансування поточної діяльності, створення резервного фонду).
3. Звіт наглядовій раді.

З матеріалами, пов'язаними з порядком денним зборів можна ознайомитись за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, 45 у робочі дні з 10-18 години.

Пропозиції акціонерів щодо порядку денного загальних зборів приймаються не пізніше як за 30 днів до їх скликання.

Довідки за телефоном: 287-14-50.

Правління.

**До відома акціонерів
ЗАТ «Індар» повідомляє:**

В зв'язку з внесенням пропозицій акціонером, який володіє більш як 10% голосів, доповнити порядок денний загальних зборів акціонерів, які відбудуться 31 березня 2006 року, наступними питаннями:

- Про затвердження Положення про загальні збори акціонерів ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар»;
  - Про затвердження Положення про Спостережну раду ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар»;
  - Про затвердження Положення про Правління ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар»;
  - Про затвердження Положення про Ревізійну комісію ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар»;
- Змінити формулювання питань 5 та 6 порядку денного на наступні формулювання:**
- Про відкликання та обрання голови та членів Спостережної ради ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар»;
  - Про відкликання та обрання голови та членів Правління ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар»;
  - Про відкликання та обрання голови та членів Ревізійної комісії ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) постановою від 27.02.2006 р. по справі № 15/618-6 визвав банкрутом Закрите акціонерне товариство «ДС Термо» (01014, м. Київ, вул. Звіринська, 72, код ЄДРПОУ 25410791, р/р 26008200002691 в Київській міській філії АКБ «Укросоцбанк», МФО 322012) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Омельченка І. Г. (03150, м. Київ, вул. Ковпака, 29; ліцензія серії АА № 783142 від 06.05.2004 р.).

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) постановою від 27.02.2006 р. по справі № 15/616-6 визнав банкрутом Закрите акціонерне товариство «ДС Комплект-3» (01014, м. Київ, вул. Звіринецька, 72, код ЄДРПОУ 25592088, р/р 26007300000152 в Київській міській філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 322012) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Омельченка І. Г. (03150, м. Київ, вул. Ковпака, 29; ліцензія серії АА № 783142 від 06.05.2004 р.).

Продається цілісний майновий комплекс гранітного кар'єру в робочому стані, який знаходиться за адресою: Миколаївська область, Доманівський район.
Біржові торги відбудуться 07.04.2006 року.
За довідками звертатися за тел. 8-0673910461.

Господарський суд Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 08.11.2005 у справі № 6/248-8/219 визнано банкрутом ПП «Аніон», юридична адреса: вул. Менделєєва, 11/6, м. Львів, ЄДРПОУ 31805265, р/р 2600700601108 у ВАТ «Ва-Банк», МФО 325763.

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Борсука Віталія Богдановича ліцензія серії АА № 783161 від 17.05.2004, який проживає: вул. Кульпарківська, 143/49, м. Львів.

Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію, статутні документи підприємства вважати недійсними.

Господарський суд Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 08.11.2005 по справі № 6/247-8/218 визнано банкрутом ВАТ «Галаточип Євген і Ко», юридична адреса: м. Львів, вул. І. Франка, 61/516; ЄДРПОУ 23883775, р/р 26006880170 у КБ «Кредит Банк», МФО 325365.

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сольського Володимира Степановича, ліцензія серії АА № 719827 від 25.02.2005, який проживає: вул. Величковського, 44/24, м. Львів.

Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію, статутні документи підприємства вважати недійсними.

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 5/34-06 про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «імені Б. Хмельницького». Юридична адреса: 24062, Вінницька область, Могилів-Подільський район, с. Кукавка, вул. Леніна, код 25494747, р/р 26046425585002 в Вінницькій філії «Приват Банк».

Арбітражним керуючим (розпорядником майна) призначено Міщишина Михайла Олександровича (21100, м. Вінниця, вул. Козичького, 36/428, ліцензія АА № 779293 від 29.09.2004 р., тел. (0432) 35-30-58).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в тридцятиденний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Сумської області (40477, м. Суми, пр. Шевченка, 18/1) ухвалою від 01.02.2006 рр. порушив справу № 6/3-06 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Сумське спеціалізоване управління № 408» (40070, м. Суми, вул. Черкаська, 4, р/р № 26000301704115 в ЦВ ПІБ м. Суми, МФО 337278, код ЄДРПОУ 01417311).

Розпорядником майна боржника
призначений арбітражний керуючий
Удовенко Роман Петрович (ліцензія Мі-
ністерства економіки та з питань євро-
пейської інтеграції України АА №
719777 від 29.01.2004 року (адреса: 40012,
м. Суми, вул. Харківська, 122, 3-й по-
верх).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з опублікування оголошення.

Господарський Суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) Постановою від 08.12.2005 р. по справі № 25/260 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Агрофірма Мічуріна» (70314, Запорізька обл., Розівський район, с. Маринопіль, вул. Леніна, 56; код ЄДРПОУ 03748963, р/р № 26003209500099 в ЗРУ КБ «Приватбанк» м. Бердянськ, МФО 313399) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражно-го керуючого Васильцова Сергія Анатолі-йовича (ліцензія — серія АБ № 176124; 71118, Запорізька обл., м. Бердянськ, пр. Праці, 33/55, офіс № 407, тел. (06153) 7-18-00).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької області, 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157, постановою від 21.12.2005 р. по справі № 5/205 Б визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру БАТ «Костянтинівський вогнетривкий завод «Червоний жовтень», 85107, Донецька обл., м. Костянтинівка, вул. Мірошніченка, 2, код ЄДРПОУ 00191862, р/р 26008191753001 в КБ «Приватбанк» МФО 335269.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Миронову О. В. (83003, м. Донецьк, пр. Ілліча, б. 89, ліцензія Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції серії АА № 630032 від 13.11.2003 р.

Господарським судом Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 07.02.2006 у справі № 6/3-8/11 визнано банкрутом ТзОВ «Зоряна», юридична адреса: вул. Городоцька, 52, м. Львів, ЄДРПОУ 19160344, п/р 2600100012602, 2604500012602 у ЛОФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 325019, п/р 26004000002261 у ВАТ «Електронбанк».

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бучинську Людмилу Володимирівну, ліцензія серії АА № 783159 від 17.05.2004, яка проживає: 79000, вул. Варшавська, 94, м. Львів.

Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію, статутні документи підприємства вважати недійсними.

УКРАЇНСЬКА АГРАРНА БІРЖА повідомляє, що 28 березня 2006 року о 14-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1 відбудеться спеціалізований біржовий аукціон з продажу необробленої деревини.										
До продажу на аукціоні пропонується наступна продукція:										
№ п/п	Продукція	Якісна характеристика				Кількість лотів	Загальний об'єм продукції	Загальна вартість продукції без ПДВ	Крок аукціону	
		(ГОСТ або ТУ)	Деревина порода	довж.	Сорт					в т.ч. по діаметрах
						см	од	кбм	грн.,	грн.,
1	Будівельний ліс	ГОСТ 9463-88	сосна	4 м	-	14-19, 20-24	6	5 400,00	1 202 400,00	2
2	Дров'яна деревина для технологічних потреб	ТУУ56.196-95	береза,	2 м	-	8-16	42	2 100,00	231 000,00	2
			твердолистяні	2 м	-	8-24	30	1 500,00	165 000,00	2
			осика, вільха	2 м	-	8-16	18	900,00	85 500,00	2
3	Дров'яна деревина для технологічних потреб (свіжезрубана)	ТУУ56.196-95	сосна	2 м.	-	20 -40	6	120,00	16 200,00	5
4	Дров'яна деревина для технологічних потреб (сухостій)	ТУУ56.196-95	сосна	4 м	-	18 і більше	58	1 480,00	185 000,00	5
5	Лісоматеріали для виготовлення луценого шпону	ГОСТ 9462-88	вільха	1,6 та кратні	I,II	18 см. і більше	8	400,00	100 000,00	2
6	Лісоматеріали для виготовлення луценого шпону	ГОСТ 9462-88	береза	1,6 та кратні	I,II	18 см. і більше	12	600,00	150 000,00	2
7	Лісоматеріали для виготовлення струганого шпону	ГОСТ 9462-88	дуб	2,3-3,5м	I	40-49,50 і більше	2	40,00	90 000,00	10
8	Пиловник	ГОСТ 9462-88	дуб	1-3 м	I, II, III	24-35, 30-35, 36-40, 41-50, 50 і більше	38	750,00	471 300,00	10
		ГОСТ 9463-88	сосна	-	I, II, III	20-24, 26-36, 26 і більше, 38 і більше	68	9 300,00	2 914 600,00	2
9	Пиловник	ГОСТ 9462-88	береза	-	II, III	16 см. і більше	16	800,00	148 000,00	2
			вільха	-	II, III	16 см. і більше	6	300,00	55 500,00	2
			осика	-	I, II, III	18 см. і більше	8	400,00	63 000,00	2
10	Підтоварник для руд стійки	ГОСТ 9463-88	сосна	4 м.	-	8-13	30	1 500,00	156 000,00	2
11	Руд стійка	ГОСТ 616-83	сосна	2 м.	-	8-20	30	1 500,00	156 000,00	2

Загальні умови проведення аукціону:
● продукція пропонується Державним підприємством "Тетерівське досвідно-виробниче лісове господарство", код за ЄДРПОУ 00992071;
● продавець проводить продаж продукції на умовах франко склад Продавця, поставка продукції - II квартал 2006 року;
● до участі в аукціоні допускаються юридичні особи всіх форм власності та суб'єкти підприємницької діяльності - фізичні особи, резиденти України, що є переробними підприємствами лісоосирини, крім позиції "Сировина для руд стійки";
● процедура допуску до аукціону (акредитація) платна: для юридичних осіб - двісті сорок гривень (в т.ч. ПДВ), для підприємців - фізичних осіб - сто двадцять гривень (в т.ч. ПДВ);
● заявля на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 17-00 години до 27 березня 2006 р. включно;
● з метою забезпечення виконання зобов'язань, що виникають у покупців згідно з поданою заявою на купівлю встановлюватися попередній внесок в розмірі 10 (десяти) відсотків від вартості заявленої для придбання обсягів продукції;
● з покупців, які уклали договори за підсумками аукціону, справляється збір за організацію та проведення аукціону в розмірі 0,5% від вартості договорів;
● спеціалізований рахунок біржі № 2600500019536 в БАТ КБ "Хрещатик", м. Київ, МФО 300670, код за ЄДРПОУ 23389377.
За детальною інформацією щодо відомостей про продукцію та за додатковою інформацією щодо лотів продукції, правил проведення та допуску учасників до аукціону звертатися до **Української аграрної біржі** за телефонами **(044) 289-50-48, 289-54-87** або до офіційного сайту біржі <http://www.uame.com.ua>.

09.03.2006 р. постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) по справі № 27/40-Б Товариство з обмеженою відповідальністю «ВКФ «Нотна» (83009, м. Донецьк, вул. Новоросійська, 2, код ЄДРПОУ 33621264, р/р 2600600330 в Донбаській філії БАТ «Родовід Банк» м. Донецьк, МФО 394512) визнано банкрутом і відносно банкрута введена ліквідаційна процедура.
Ліквідатором банкрута призначений арбітражний керуючий Ласкавий Костянтин Михайлович, ліцензія АА № 484236 від 19.02.2003 р., пош. адреса: 83069, м. Донецьк, вул. Старобешевська, 12 А; тел. 8 (062) 348-80-17, 8 (050) 949-76-47.

Постановою Господарського суду м. Києва від 06.03.2006 року у справі № 23/26-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «КСІ-БОНЕ» (місцезнаходження: 01032, м. Київ, вул. Комінтерну, буд. 14, літ. А, код за ЄДРПОУ 32621745) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Усіка Григорія Миколайовича. Адреса для кореспонденції: 04074, м. Київ, проспект Правди, 5. Контактні телефони: 463-81-64, 463-95-80 (факс).

Оголошення
Оголошується аукціон про продаж майна, що знаходиться в господарському віданні Державного комплексного торговельного підприємства "Хрещатик".
Назва майна: нежилі приміщення, загальною площею 126,4 м².
Місце знаходження: м. Київ, Печерський узвіз, 8
Початкова ціна продажу: 287 200,00 грн. (без ПДВ). На кінцеву ціну продажу нараховується ПДВ 20%.
Сума застави: 28 720,00 грн. (без ПДВ).
Реєстраційний внесок: 17,00 грн. (в т.ч. ПДВ).
Аукціон буде проведений через 30 днів з дати публікації оголошення за адресою: м. Київ, проспект Академіка Глушкова, 1, НК "Експоцентр України" пав. № 6, УУТБ.
Організатори аукціону: Українська універсальна товарна біржа (УУТБ).
Кінцевий термін подання заяв для участі в аукціоні - за 3 (три) дні до дати проведення аукціону.
Реєстраційний внесок та сума застави вносяться на р/р Української універсальної товарної біржі: **№ 260093011152 в АК "Промислово-інвестиційний банк" (ЗАТ) м. Києва МФО 300012 код 16470831, одержувач УУТБ.**
Засоби платежу для фізичних та юридичних осіб - грошові кошти.
За більш детальною інформацією, з приводу огляду і ознайомлення з об'єктом, звертатися на ДКТП "Хрещатик" за тел.: 8(044) 226-33-25; 8(044) 279-78-73.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ДП БАТ "Донбасенергобуд" БМУ "Миронівськенергобуд", повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів.
На конкурс виставляються активи ДП БАТ "Донбасенергобуд" БМУ "Миронівськенергобуд": 1. Будівля центрального складу (площа 625,1 м.), площадка з навісом, замощення (площа 580,20кв.м., що розташована за адресою: Донецька обл., м. Дебельцево, смт. Миронівське, вул. Леніна, 46, початкова ціна продажу - 13941,07грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 697,05грн. 2. Будівлі (контори АТК, що розташована за адресою: Донецька обл., м. Дебельцево, смт. Миронівське, вул. Леніна, 46/1; будівля боксів для грузових автомобілів, що розташована за адресою: Донецька обл., м. Дебельцево, смт. Миронівське, вул. Леніна, 46/5; будівля ремонтної майстерні, що розташована за адресою: Донецька обл., м. Дебельцево, смт. Миронівське, вул. Леніна, 46/4; будівля боксів для легкових автомобілів, що розташована за адресою: Донецька обл., м. Дебельцево, смт. Миронівське, вул. Леніна, 46/5; будівля складу запасних частин, що розташована за адресою: Донецька обл., м. Дебельцево, смт. Миронівське, вул. Леніна, 46/2) та споруди (огорожа, ворота, замощення, відстійник, навіс), початкова ціна продажу - 51425,62грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 2571,28грн. 3. Будівля управління (площа 897,2 м2) та замощення (площа 513,20кв.м.), що розташована за адресою: Донецька обл., м. Дебельцево, смт. Миронівське, вул. Радянська, 27, початкова ціна продажу - 21084,12грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1054,21грн. 3 фіксованими умовами конкурсу та з технічною характеристикою об'єктів можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ "Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 15 календарних днів із дня публікації у газеті до 16.00 год. 05 квітня 2006р. включно. Конкурс відбудеться після 15 календарних днів із дня публікації інформації 07 квітня 2006р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області о 12.00 год., за адресою: м.Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ДП БАТ "Донбасенергобуд" БМУ "Миронівськенергобуд".
Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83 та на сайті ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області: bankruptcy.region.dn.ua

Постановою Господарського суду Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) від 06.03.2006 року СТ ТЗОВ «Карпати» (сmt. В. Синьовидне, вул. Січових Стрільців, 96, ЄДРПОУ 01528298) визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Дмитришина Т. В. (Ліцензія АА № 779111 від 30.06.2004 р., 80100, м. Червоноград, Львівська обл., вул. Набережна, 17/32).

Акціонерне товариство «Каліон Банк Україна» м. Київ, вул. Володимирська, 23-а, тел. 490-14-00, факс 490-14-05
повідомляє, що щорічні Загальні Збори Акціонерів відбудуться 8 травня 2006 року об 11:00 годині за наступною адресою: 9, Набережна Президента Поля Думера, 92920, Париж, Ля Дефанс Седекс, Франція.
Реєстрація акціонерів відбудеться за вказаною адресою з 10:30 до 11:00.
Порядок денний:
1. Затвердження висновку Ревізійної комісії, Спостережної Ради банку та річних фінансових звітів Правління банку про результати роботи за 2005 рік.
2. Затвердження та розподіл прибутку за 2005 рік.
3. Затвердження змін та доповнень до Статуту банку.
4. Затвердження змін у складі Спостережної Ради Банку.
Представникам акціонерів необхідно мати документ, що посвідчує особу, та належним чином оформлену довіреність на право участі та голосування на Загальних Зборах Акціонерів банку.
Правління Акціонерного товариства «Каліон Банк Україна»

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЦИФРОВИЙ СТІЛЬНИКОВИЙ ЗВ'ЯЗОК УКРАЇНИ» (скорочено - ЗАТ «ЦЗЗУ» (код ЄДРПОУ 23342275)
місцезнаходження: 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера А)
повідомляє про втрату оригінала Свідоцтва про реєстрацію випуску акцій ЗАТ «ЦЗЗУ» № 16/05/1/04 від 10 березня 2004 р., виданого Донецьким територіальним управлінням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
У зв'язку з вищевикладеним, вказане свідоцтво вважати недійсним.
Головний виконавчий директор

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б15/16/06 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Колос Соф» (юридична адреса: 53100, с. Новоолексіївка, вул. Лермонтова, приміщення сільського клубу, Софіївського району Дніпропетровської області, р/р 26007295996001 в Криворізькій філії ПриватБанку, МФ6 305750, код ЄДРПОУ 31648766). Розпорядником майна призначено Селевко Дмитра Олексійовича, ліцензія АБ № 271538 (поштова адреса: 50027, м. Кривий Ріг, а/с 1221). Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Закрите акціонерне товариство «Київгазпостач» повідомляють про проведення Загальних Зборів акціонерів,
які відбудуться 16.05.2006 року в приміщенні ЗАТ «Київгазпостач» за адресою: м. Київ, вул. Патріса Лумумби, 4/6, корпус «В», офіс № 405 о 10.00 годині. Реєстрація учасників Зборів з 9.00 до 9.45.
Порядок денний:
1. Про обрання Голови Зборів та секретаря.
2. Інформація про фінансово-господарську діяльність Товариства за 2005 рік та підсумки діяльності ЗАТ «Київгазпостач» по організації роботи, пов'язаної з укладенням договорів на поставку природного газу споживачам України за 2005 рік.
3. Звіт Ревізійної комісії Товариства за 2005 рік.
4. Затвердження річної фінансової звітності та розподіл прибутку Товариства за 2005 рік.
5. Звіт Спостережної ради Товариства за 2005 рік.
6. Поточна діяльність ЗАТ «Київгазпостач» по організації поставок природного газу в 1-му кварталі 2006 року. Для реєстрації необхідно мати документ, що засвідчує особу, довіреність на право участі у Зборах (для представників). З документами, пов'язаними з порядком денним Зборів можна ознайомитися у робочі дні та години у виконавчому органі Товариства за вказаною адресою.

Завтра в Україні, крім східної частини та Криму, відбудеться погіршення погодних умов: сніг і дощ, місцями сильні опади, налипання мокрого снігу, подекуди пориви вітру 15—20 м/с, у західних областях хуртовини. На дорогах, окрім півдня, ожеледиця. Вітер південно-східний, на заході країни — північний, 7—12 м/с. Температура вночі — близько 0 градусів, удень — 1—6 градусів тепла.

■ З ЖИТТЯ ЗІРКОВИХ

Любов Поліщук повернулася до роботи

Актриса Любов Поліщук повернулася з Ізраїлю, де проходила курс реабілітації після серйозної операції на хребті. Вона навіть з'явилася на знімальному майданчику серіалу «Моя прекрасна нянька», в якому грає маму головної героїні.

Творці фільму відклали зйомки серії, в якій відбувається одруження головних героїв — Вікторії та Максима — до одужання Любові Григорівни. Коли стало відомо, що лікарі дозволили акторці повернутися до роботи, хоч і з деякими обмеженнями, весільний епізод було включено до графіка зйомок.

Пугачова не доїхала

На врученні премії «Золота шарманка» у Палаці «Україна» до останнього усі сподівалися, що на концерт приїде примадонна Алла Борисівна.

Багато глядачів, які прийшли на церемонію «Золота шарманка» заради Алли Пугачової, ім'я якої було в афіші і рекламних роликах концерту, так і не дочекалися її виступу. Оганізатор заходу — компанія «Арт-мюзик» пояснила відсутність співачки нестикуванням рейсу літака, на якому вона летіла в Москву з Америки. До того ж у Пугачової нібито піднялася температура.

А от директор прими Олена Чупракова, сказала, що організатори не виконали умов контракту, тому Алла Борисівна до Києва не приїхала.

Це не перший випадок, коли артисти, чиї імена написано в афіші, не беруть участі в концертах. Торік, наприклад, стосунки з організаторами з'ясували Лариса Доліна, Таїсія Повалій, Наталя Могилевська та Андрій Кузьменко, заявлені як учасники заходів. Вони про це довідалися тільки з афіші.

Юрій Громницький п'є чай з молоком

На нашому телеекрані з'явився нове обличчя — Юрій Громницький. Його помітили ті, хто рано встає. Юрій — ведучий «Сніданку» на «1+1». До цієї програми він працював у лондонському офісі Бі-бі-сі. З туманного міста привіз на Бать-

ківщину аристократичну звичку — пити чай з молоком. Тепер, попиваючи цей напій, Громницький своїм виглядом і розмовами зранку допомагає співгромадянам прокинутися й оптимістично почати робочий день.

Басков заспіває китайською

Микола Басков, кажуть, великий поліглот. По-англійськи і по-італійськи розмовляє. Доводиться солов'ю співати по-іспанськи, по-французьки, по-німецьки, тож і ці мови Микола, можна сказати, майже освоїв.

Але й цього йому здалося мало! Вирішив Басков підписати контракт із Гонконгівським оперним театром, а тому весь вільний час нині приділяє вивченню китайської мови. Задумав Микола порадувати китайців арією Ленського на їхній рідній мові. «Намагаюся освоїти не тільки ієрогліфи, а й унікальну китайську фонетику», — каже співак. Незрозуміло лише: навіщо арію з російської опери Чайковського співати китайською?

Сторінка підготовлена за матеріалами і фотографіями інформангентств, інтернет-сайтів та власних кореспондентів.

Це можна носити!

Мабуть, цей вислів може бути епіграфом і постскриптомом Тижня української моди. Епіграфом тому, що саме це обіцяли організатори вітчизняного прет-а-порте («Сезони моди» + «Київський подіум»). Мовляв, одягнемо українців в українське. А Р. S. тому, що більшість із представлених колекцій цілком відповідає цій заяві.

Наші дизайнери цього разу недалеко пішли від народу. Їхні моделі прийнятні для гардероба сучасника, що стежить за модою. Були б гроші. Практично все показане на подіумі можна було подивитися зблизька, помацати і купити в так званому шоу-руме, в київському «Альта-центрі». Щоправда, ажіотажу не спостерігалось. Хоча багато хто приходить на показ мод, щоб, не відходячи від подіуму, придбати обновку для гардеробчика. Здебільшого так роблять знаменитості і люди з грошима. Це вважається престижно — вдягатися від Пустовіт, Караванської або Гапчука.

У кулуарах тусяються елітні персонажі. Там свій подіум. Це спосіб життя і стиль їхнього буття. Так прийнято у вищому світі. Першого дня показів Тиждень моди відвідали дружина Президента Катерина Ющенко і його дочка Віталіна. Прибула і дочка Юлії Тимошенко — Женя. Помічені були декілька дружин міністрів, а також музиканти, видавці, керівники телекомпаній. Весь бомонд було представлено в асортименті.

Повернімося до залу. І знову порадіємо прикладному мистецтву творців вітчизняної моди. Ліля Пустовіт назвала себе космополітом, якому не чужі патріотичні настрої. Запропоновані нею моделі першої колекції виглядатимуть природно на вулицях Києва і Лондона, Парижа і Тбілісі. Дизайнер зізналася, що хотіла присвятити колекцію Грузії. Але поїхати туди в експедицію за натхненням їй не пощастило. Друга колекція Пустовіт розрахована для городян, що свій уїк-енд проводять у мегаполісі. У цьому одязі людина має відпочивати і відчувати себе красивою.

Шикарний мала вигляд шовково-хутряна колекція Богуцької, носибельно-повсяк-

денний — джинсова пропозиція з оголеними животами від Кисленко, прикольно-стильний — чоловіча колекція Гопчука з виходом нареченої під завісу. До речі, на його показі був аншлаг — у залі весь цвіт чоловічої статі. Ганна Бабенко цього разу була стриманою і строгою з елементами похмурого романтизму. Дует Ворожбіт—Земскова створили теплу і за настроєм, і за тканинами колекцію. А у фіналі показу закидали глядачів «теплыми» сніжками...

Взагалі це було шоу. Але якесь носке. От тільки на прилавках магазинів ці шедеври не з'являються. Хіба що в бутиках самих дизайнерів. Та й ціни у них відрізняються від ярликів на речовому ринку «Троещина»...

Як і коли модний одяг від українських дизайнерів може надійти до нашого споживача?

— Легко і просто, — стверджує один з організаторів українського Тижня моди Олександр Соколовський. — Нині торгова мережа «TUSO» разом із брендом «Алекс» і дизайнером Віктором Анісімовим розробила колекцію сучасного одягу. Вона доступна покупцю середнього статку і її можна придбати в мережі магазинів «TUSO» не тільки в Києві, а й в інших містах України. Колекція пошита на 1,5 мільйона гривень і активно реалізується вже з березня. У таких обсягах — це перша ластівка. Щоб дизайнерські роботи дійшли до споживача, потрібні серйозні інвестиції у вітчизняну легку промисловість. Поки що нас «забивають» китайські й турецькі виробники. А держава, на жаль, не ставить жодних бар'єрів цьому потоку. І не створює рівних умов на ринку для наших виробників і закордонних...

Ольга ВАУЛІНА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Тарзан залицяється до продавщиці

Ставши начальником охорони супермаркету, чоловік Наталії Корольової почав залицятися до продавщиці Олі. Така роль Сергія Глушка у двосерійній комедії «Один у новорічну ніч», зйомки якої проходили в Києві.

— Я поки що ще не вжився в роль, — зізнався Сергій на початку зйомок. — Але одразу скажу, що

мій персонаж має комічний вигляд, тому що він нарцис. Такий чепурун! Хлопець, який перезаймався спортом, перебуває в чудовій формі і дуже подобається дівчатам. А в голіві у нього думки лише про власну вищість. Загалом, такий само дурник, яким, напевно, іноді я сам здаюся з боку.

цього

22 БЕРЕЗНЯ

■ 1786. Народився історик Йоахім Лелевель, ідеолог польського національно-визвольного руху.
■ 1842. Народився Микола Лисенко, основоположник української класичної музики.
■ 1921. В Всеукраїнський з'їзд Рад прийняв постанову «Про Червоний Орден Трудового Прапора». Вручався до 1933 р.
■ 1941. У Львові помер Іван Труш, живописець.
■ 1946. У Києві розпочався закритий судовий процес проти греко-католицької церкви.
■ 1946. Йорданія стала незалежною державою.
■ 1951. В СРСР прийнято постанову про організацію щоденних телепередач.
■ 1994. У столиці України відкрито банкнотну фабрику.

Редактор номера
Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік: для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн.

для підприємств і організацій — 8,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденок В. І.
(Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.
Зам. 042

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 1151

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
454-81-34,
454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»